

ОТЧИТАНЕ НА ESG

ESG рамка

за МСП и стартапи

ПРАКТИЧЕСКО РЪКОВОДСТВО

ESG

Настоящият наръчник е изготвен съгласно Директива (ЕС) 2022/2464, за корпоративно докладване за устойчивост (CSRD – Corporate Sustainability Reporting Directive), изискваща от големите дружества и организациите от обществен интерес, извършващи дейност в ЕС, да оповестяват ежегодно информация за своите резултати в областта на Екологично, социално и корпоративно управление (ESG - Environmental Social and Governance). Неразделна част от Директива (ЕС) 2022/2464 са разработените от Европейската консултативна група за финансово отчитане (EFRAG) нови Европейски стандарти за докладване на устойчивост (ESRS - European Sustainability Reporting Standards).

Настоящият документ е съставен в рамките на проект Готови за предизвикателствата на ESG, финансиран по програма „Развитие на бизнеса, иновациите и МСП“ на Норвежкия финансов механизъм. Бенефициент по проекта е Фондация Клийнтех България, в партньорство с Фронттиер Венчър от Норвегия.

Изразените възгледи и мнения са само на автора. Финансиращата програма не носи отговорност за тях.

Съдържание:

1	Какво е ESG?	4
1.1	Основни принципи	4
1.2	Европейският зелен пакт и „Подготвени за цел 55“	6
2	ESG рамка	9
2.1	Задължение по отчитане на ESG	9
2.2	Международна рамка	9
2.3	Глобална инициатива за отчитане (The Global Reporting Initiative – GRI)	10
2.4	Европейският ESG стандарт се появява в рамките на устойчивото финансиране	11
2.5	Връзки на ESG с CSRD и ESRS	12
3	Ползите от отчитането на ESG	16
4	Ръководство за МСП – ESG рамка	19
4.1	ESG управление	19
4.2	Двойна оценка на съществеността	20
4.3	Основно съдържание на ESG доклада	26
4.4	Събиране на данни	29
4.5	Видове показатели за ESG отчитане	30
4.6	ESG доклад – честота и формат	32
5	Препоръки за прилагане	33
5.1	Основни препоръки	33
5.2	Форматиране / оформление / представяне на ESG	34
6	Практически ръководства	37
6.1	Образец на план за действие	37
6.2	Въпросник за отчитане на ESG	40
7	Приложения	47

1 Какво е ESG?

1.1 Основни принципи

Стратегията за ESG (от англ. Ecological, Social & Governance или екологично, социално и корпоративно управление) е бизнес модел, който поставя акцент върху корпоративната отговорност и устойчивостта. Факт е, че всички предприятия се стремят към печалби, но днешните инвеститори и акционери искат да видят, че предприятията полагат усилия да направят света по-добър, докато генерират тези печалби.

През последните няколко десетилетия темите за **прозрачност, опазване на околната среда и справедливо отношение** станаха ключови както за организациите с нестопанска цел, така и за корпорациите. Потребителите предпочитат компании, които допринасят за подобряването на света, а инвеститорите виждат в такива компании по-нискорискови инвестиции и по-отговорен избор.

ESG (екологично, социално и корпоративно управление) възниква, за да измери корпоративната устойчивост и да изобрази отношението на компаниите към проблемите, засягащи планетата.

Четири основни стълба на стратегията ESG са:

1. Корпоративна / социална отговорност.
2. Отговорност към околната среда.
3. Икономическа отговорност.
4. Доклад за устойчивост.

Регламентът на Европейския съюз за оповестяване на устойчивото финансиране (*The European Union's Sustainable Finance Disclosure Regulation – SFDR*), който се прилага за участниците на финансовите пазари и консултантите, има за цел да насочи капитала към устойчиви инвестиции чрез регламентирано отчитане на ESG. Европейската комисия също предложи Директивата за корпоративното отчитане на устойчивостта (*the Corporate Sustainability Reporting Directive – CSRD*) да изисква дори от дружества, които не са регистрирани на фондовата борса, да докладват как проблемите, свързани с устойчивостта, влияят върху техния бизнес и как бизнесът им влияе върху хората и околната среда. CSRD значително ще разшири обхвата на дружествата, задължени да спазват това изискване, с приблизително 50 000 дружества в ЕС, което съответства на 75 % от общия оборот на дружествата в ЕС.

През последните години в световен мащаб бяха приети все повече закони и разпоредби за ESG, за да се постигне по-добра прозрачност и качество на корпоративното оповестяване на ESG, устойчивите инвестиции, ESG практиките и финансовите продукти. Европейският съюз (ЕС) разполага с едни от най-напредналите регулации в света в областта на ESG. Под знамето на „Европейската зелена сделка“ Европа прилага мащабен набор от мерки, предназначени да се борят с изменението на климата, да подкрепят устойчивите иновации и да превърнат Европа в първия климатично неутрален континент до 2050 г. През последните

години много други правителства и държави извън Европа също приеха (или предложиха) нови регулации в областта на ESG, като Австралия, Канада, Съединените щати и Обединеното кралство.

За разлика от повечето други страни и икономически региони, Европа е приела и предложила редица различни регулации за ESG в почти всички сектори на икономиката на ЕС. Най-важните регулации на ЕС в областта на ESG включват:

- Регламент за оповестяване на устойчивото финансиране (*Sustainable Finance Disclosure Regulation – SFDR*) – регулира отчитането на устойчивостта на управлението на инвестиции в ЕС;
- Директива за корпоративното отчитане на устойчивостта (*Corporate Sustainability Reporting Directive – CSRD*) – регулира отчитането на корпоративната устойчивост в ЕС;
- Европейски стандарти за отчитане на устойчивостта (*European Sustainability Reporting Standards – ESRS*) – допълнителни регламенти и стандарти, разширяващи критериите за унифициране на регламентите от CSRD;
- Таксономия на ЕС за устойчиви дейности – система за обща класификация на икономически дейности, проекти и инвестиции, която определя степента на тяхната екологична устойчивост;
- Германски закон за надлежна проверка на веригата на доставки (*German Supply Chain Due Diligence Law – LkSG*) и Директива за надлежна проверка на корпоративната устойчивост (*Corporate Sustainability Due Diligence Directive – CSDDD*) – регламентирант надлежната проверка и отчитането на корпоративната верига на доставки.

Обхватът на новите разпоредби се разширява и ще засегне дружества и организации, които не са пряко включени в CSRD. Регламентът на ЕС за таксономията установява критерии за определяне дали дадена икономическа дейност е екологично устойчива. Той засяга участниците на финансовите пазари и големите дружества, като установява задължения за оповестяване на информацията относно устойчивостта на техните икономически дейности. Това ще засегне всяко звено от веригата на стойността и/или производството/доставките, включително и предприятия, които не са пряко засегнати от регламентите и директивите на ЕС.

Подходящо ли е ESG за предприятия от всякакъв мащаб?

ESG (екологично, социално и корпоративно управление) е от значение за предприятия от всякакъв мащаб – от малки стартиращи компании до големи мултинационални корпорации. Конкретният подход към ESG е различен, в зависимост от вида и размера на бизнес сектора, за който следва да бъде изготвен.

- **Очаквания на заинтересованите страни:** Потребителите, инвеститорите, служителите и другите заинтересовани страни все повече очакват от предприятията да работят отговорно и прозрачно. Покриването на тези очаквания може да подобри репутацията и надеждността на Вашата организация.
- **Управление на риска:** Факторите, свързани с ESG, могат да създадат рискове за бизнеса, като например регулаторни промени, прекъсване на веригата за доставки и уронване на репутацията. Активното управление на ESG помага за идентифицирането и намаляването на тези рискове.

- **Идентифициране на възможности:** Съображенията, свързани с ESG, могат да доведат до бизнес възможности, като достъп до устойчиво финансиране, разкриване на нови пазари за екологични продукти и услуги, както и спестявания на разходи чрез енергийна ефективност.
- **Достъп до капитал:** Много инвеститори интегрират ESG критерии в своите инвестиционни решения. Предприятията, които демонстрират добри резултати в областта на ESG, могат да имат по-добър достъп до капитал и по-ниски разходи по заеми.
- **Конкурентно предимство:** Внедряването на ESG може да отличи Вашия бизнес от конкурентите и да привлече екологично и социално осъзнати потребители и партньори.
- **Привличане и задържане на таланти:** Инициативите, свързани с ESG, могат да направят организацията Ви по-привлекателна за потенциални служители, които искат да работят в социално отговорни компании, както и да подобрят удовлетвореността и задържането на служителите.
- **Дългосрочна устойчивост:** ESG практиките могат да допринесат за дългосрочната устойчивост на Вашия бизнес, като посрещат екологичните и социалните предизвикателства, които биха могли да повлияят на Вашите дейности.

Ето някои насоки за различните предприятия в контекста на ESG:

Малки фирми и стартиращи предприятия:

- Съсредоточете се върху най-съществените въпроси, свързани с ESG, които са от значение за Вашата индустрия и заинтересовани страни.
- Започнете с основни ESG практики като енергийна ефективност, намаляване на отпадъците и отговорно снабдяване.
- Обмислете как ESG да залегне в стратегията за брендиране и ангажиране на клиенти.
- Използвайте партньорства и сътрудничества за достъп до ресурси и знания за ESG.

Средни предприятия:

- Разработете по-всеобхватна ESG стратегия, която да съответства на бизнес целите Ви.
- Създайте ключови показатели за ефективност (KPI), за да измервате и проследявате напредъка по инициативите, свързани с ESG.
- Ангажирайте се с браншови организации и партньорски мрежи, за да се запознаете с най-добрите практики.
- Обмислете дейности за отчитане на устойчивостта, за да оповестите за усилията си в областта на ESG.

1.2 Европейският зелен пакт и „Подготвени за цел 55“

Европейският зелен пакт (по-известен като Европейската зелена сделка) представлява основата на отчитането на ESG както в Европейския съюз (ЕС), така и в световен мащаб. Това е всеобхватна и амбициозна политическа рамка, насочена към справяне с изменението на климата, екологичната устойчивост и социалната отговорност. Европейската зелена сделка поставя амбициозни климатични цели за ЕС, включително постигане на въглеродна неутралност до 2050 г. Тези цели стимулират ESG усилията за намаляване на емисиите на пар-

никови газове, преминаване към възобновяема енергия и прилагане на устойчиви практики. Поставя се акцент върху прехода към кръгова икономика, намаляването на отпадъците и насърчаването на ефективното използване на ресурсите, което е в съответствие с екологичните аспекти на ESG, свързани с устойчивото снабдяване, намаляването на отпадъците и отговорното потребление.

Европейската зелена сделка е пряко свързана с Плана за действие на ЕС за устойчиво финансиране, който има за цел да пренасочи движението на капитала към устойчиви дейности. Това доведе до разработването на Регламента на ЕС за таксономията и други финансови регламенти и директиви, свързани с устойчивостта, насочени към налагане на ESG. Например CSRD и ESRS разширяват изискванията за отчитане на ESG за дружествата в ЕС, като допълнително стандартизират оповестяването на ESG.

Амбициозните цели на ЕС в областта на климата и регламентите за устойчивост определят глобални критерии и оказват влияние върху международните дискусии за ESG. Мултинационалните корпорации и финансовите институции по света се адаптират към тези стандарти, за да получат достъп до пазарите и инвеститорите в ЕС. Като част от усилията си за справяне с обезлесяването и опазване на биоразнообразието, ЕС предложи правила, които да гарантират, че продуктите, внасяни в ЕС, отговарят на екологичните и социалните стандарти. Това оказва влияние върху прозрачността на веригата за доставки и отговорното снабдяване, които са ключови компоненти на ESG.

Накратко, Европейската зелена сделка има широки последици за ESG, като поставя амбициозни екологични цели, оказва влияние върху финансовите разпоредби и влияе индиректно върху социалните и управленските аспекти. Тя подчертава нарастващото значение на ESG съображенията в ЕС и по света, което налага на предприятията, инвеститорите и организациите да се съобразят с тези цели за устойчивост.

В рамките на Европейската зелена сделка пакетът „Подготвени за цел 55“ представлява набор от законодателни актове, представени от Европейската комисия като част от усилията на Европейския съюз да ускори действията в областта на климата и да постигне целите си в тази област. Пакетът включва набор от мерки, насочени към намаляване на емисиите на парникови газове с поне 55% до 2030 г., в сравнение с нивата от 1990 г. Основната цел на пакета „Подготвени за цел 55“ е да приведе ЕС в съответствие с поетия ангажимент за значително намаляване на емисиите на парникови газове до 2030 г., като част от приноса му към глобалните цели в областта на климата, като Парижкото споразумение.

Основни елементи на „Подготвени за цел 55“:

- i. Цел за намаляване на емисиите: Пакетът предлага да се увеличи целта на ЕС за намаляване на емисиите от предишната цел от 40 % до по-амбициозната цел от поне 55 % до 2030 г.
- ii. Разширяване на системата за търговия с емисии (*Emissions Trading System – ETS*): Схемата за търговия с емисии, която обхваща сектори като енергетиката и тежката промишленост, ще бъде разширена, за да включи нови сектори като корабоплаването и авиацията. Това означава, че за по-широк кръг от дейности вече ще се изискват квоти за емисии.
- iii. Механизъм за коригиране на въглеродните емисии на границата (*Carbon Border Adjustment Mechanism – CBAM*): CBAM има за цел да предотврати изтичането на въглеродни емисии, като изисква от вносителите да заплащат за въглеродните емисии, свързани с производството на определени стоки, внасяни в ЕС.

- iv. Възобновяема енергия и енергийна ефективност: пакетът включва инициативи за увеличаване на дела на енергията от възобновяеми източници и подобряване на енергийната ефективност, като например повишаване на цела за дял на енергията от възобновяеми източници в енергийния микс на ЕС.
- v. Сектор „Транспорт“: пакетът предлага по-строги цели за емисиите в транспортния сектор, както и стимули за въвеждането на електрически превозни средства и възобновяеми горива.
- vi. Сгради и отопление: пакетът има за цел да насърчи енергийно ефективното обновяване на сградите и отоплителните системи.
- vii. Социални последици: „Подготвени за цел 55“ взема предвид социалните аспекти на прехода, като предлага мерки за осигуряване на честен и справедлив преход за засегнатите отрасли и общности.
- viii. Авиация и корабоплаване: пакетът въвежда мерки за намаляване на емисиите от въздухоплаването и корабоплаването, включително разширяване на ETS.

Последици: Пакетът „Подготвени за цел 55“ е знак за ангажимента на ЕС за по-амбициозни действия в областта на климата и за прехода към нисковъглеродна икономика. Очаква се той да има значителни последици за различни сектори, индустрии и политики в държавите членки на ЕС.

2 ESG рамка

2.1 Задължение по отчитане на ESG

Първият набор дванадесет Европейски стандарта за отчитане на устойчивост (ESRS) влиза в сила от 01 януари 2024 г. и ще се прилага за компании в обхвата на директивата за корпоративно отчитане на устойчивостта (CSRD), както следва:

- От януари 2024 г.**
Компаниите, които вече са предмет на Директивата за нефинансово отчитане - предприятия от обществен интерес с над 500 служители / 40 млн. евро оборот / 20 млн. евро активи на индивидуална или консолидирана база (отчитане през 2025 г. по данни от 2024 г.)
- От януари 2025 г.**
Големи компании, които понастоящем не са предмет на Директивата за нефинансово отчитане - 250 служители / 40 млн. евро оборот / 20 млн. евро активи на индивидуална или консолидирана база (отчитане през 2026 г. по данни от 2025 г.)
- От януари 2026 г.**
Листнати МСП и други предприятия (отчитане през 2027 г. по данни от 2026 г.) с опция за доброволно отлагане до 2027 г. или 2028 година;
- От януари 2028 г.**
Компании извън ЕС със значителни предприятия в ЕС (отчитане през 2029 г. по данни от 2028 г.)

2.2 Международна рамка

За да се подпомогне устойчивостта на предприятията, са създадени различни ESG рамки на международно ниво. Преди да изберат най-добрата ESG рамка, компаниите трябва да разберат какво е ESG и защо е необходимо. Публикуването на добре обмислен, базиран на данни ESG доклад улеснява рейтинговите агенции да анализират ESG практиките на дадена компания и това може да повиши нейния ESG резултат. Рамките за отчитане предоставят конкретни насоки за компаниите да измерват и публикуват своите ESG данни и да управляват риска в дългосрочен план. Всяка рамка използва собствени методологии и представлява независим и надежден начин за събиране и докладване на ESG данни¹.

¹ [Choosing the Best ESG Framework - ESGgo](#)

Списъкът с ESG рамки за отчитане включва:

- **Глобална инициатива за отчитане (Global Reporting Initiative – GRI)** – GRI се появява за първи път през 2000 г. и днес е най-популярната ESG рамка за отчитане, използвана в над 90 страни от корпорации, малки и средни предприятия (МСП) и др. GRI помага на компаниите да събират, анализират и докладват ESG данните по лесен за дешифриране начин, така че инвеститорите да разберат по-добре техните практики за устойчивост.
- **Съвет по счетоводни стандарти за устойчивост (Sustainability Accounting Standards Board – SASB)** – SASB се появява през 2011 г., за да посрещне необходимостта от счетоводни стандарти за устойчивост. Повишаването на интереса от страна на инвеститорите към начина, по който ESG влияе върху корпоративните баланси, налага изискването за стандартизирана методология за отчитане. По целия свят компаниите използват SASB, за да изготвят докладите си за устойчивост, финансовото си оповестяване, корпоративните си уебсайтове и годишните си отчети.
- **Проект за разкриване на въглеродни емисии (Carbon Disclosure Project – CDP)** – CDP се фокусира върху докладването на данни за околната среда, за да може корпорациите да имат по-добра представа за въздействието си върху околната среда и да предадат тази информация на инвеститорите. Мисията на CDP е борбата с изменението на климата и намаляване влошаването на околната среда. За тази цел предоставя подробни данни, които подпомагат вземането на решения. Към 2021 г. повече от 14 000 организации използват CDP, за да докладват въздействието си върху околната среда.
- **Работна група за финансови разкрития, свързани с климата (Task Force on Climate-Related Financial Disclosures – TCFD)** също се концентрира върху факторите, свързани с изменението на климата, и предоставя на инвеститорите необходимите данни, за да вземат информирани решения. TCFD предоставя изчерпателна статистика за въздействието на изменението на климата, за да могат инвеститорите да намалят риска си и да направят отговорни инвестиции за себе си и за планетата.

В заключение, SASB и GRI са съсредоточени върху всички ESG показатели, а CDP и TCFD са посветени на екологичната статистика².

При избора на ESG рамка компаниите вземат предвид редица фактори, между които спецификата на дадената индустрия, кой ще прочете ESG доклада, изискванията за отчитане и стратегията на компанията.

2.3 Глобална инициатива за отчитане (The Global Reporting Initiative – GRI)

Глобалната инициатива за отчитане (GRI) е международна независима организация, която насърчава докладването за устойчивост и предоставя **насоки за организациите за измерване, докладване и съобщаване на тяхното (ESG) екологично, социално и управленско представяне**. Създадена е през 1997 г. от Коалицията за екологично отговорни икономики (*Coalition for Environmentally Responsible Economies – CERES*) и Програмата на ООН за околната среда (*United Nations Environment Programme – UNEP*).

² [Choosing the Best ESG Framework - ESGgo](#)

Рамката GRI е широко призната като най-използваната рамка за докладване на устойчивостта. Тя предоставя изчерпателен набор от насоки и индикатори за отчитане на устойчивостта, които позволяват на организациите да разкрият своето въздействие върху различните аспекти на устойчивостта, като изменението на климата, биоразнообразието, човешките права, трудовите практики, управлението на веригата за доставки и много други.

Насоките на GRI са изготвени по начин, който помага на организациите да докладват своите икономически, екологични и социални резултати по стандартизиран и прозрачен начин. Посредством насоките, организациите могат да идентифицират, измерват и управляват своето въздействие върху устойчивостта, както и да информират за действията си в тази насока заинтересованите страни като инвеститори, служители, клиенти и широката общественост.

Рамката GRI се състои от набор от принципи за отчитане, стандартни оповестявания и показатели за ефективност. Предлага различни варианти за отчитане в зависимост от размера на организацията, сектора и опита на компанията за отчитането на устойчивостта. Насоките на GRI се актуализират редовно, за да се приведат в съответствие с най-добрите практики и възникващите аспекти на устойчивостта.

Мисията на GRI е да направи докладването за устойчивост стандартна практика за всички организации, независимо от техния размер или местоположение. Целта ѝ е да допринесе за устойчивото развитие чрез насърчаване на прозрачността, отчетността и информираното вземане на решения. GRI си сътрудничи с различни заинтересовани страни, включително фирми, правителства, организации на гражданското общество и инвеститори, за да подобри отчитането на устойчивостта в световен мащаб.

2.4 Европейският ESG стандарт се появява в рамките на устойчивото финансиране

Европейският ESG стандарт се появява в рамките на устойчивото финансиране. Европейската комисия публикува своя план за действие за устойчиво финансиране през 2018 г. с цел създаване на пътна карта за устойчиво финансиране в три категории:

- **пренасочване на капиталовите потоци към по-устойчива икономика;**
- **интегриране на устойчивостта в управлението на риска;**
- **насърчаване на прозрачност и дългосрочност.**

Европейският съюз вече успешно е приложил няколко свързани регламента в допълнение към Директивата за корпоративно отчитане на устойчивостта (CSRD) и Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта (ESRS):

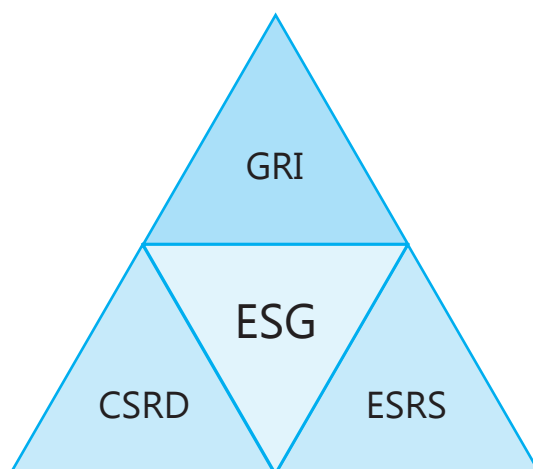
- Регламент за показателите за климата (*Climate Benchmarks Regulation (EC) 2019/2089*) – за подобряване на прозрачността и сравнимостта на методологиите за показатели, свързани с екологичното, социално и корпоративно управление (ESG). Предоставя на инвеститорите яснота относно екологичната устойчивост на техните инвестиции.
- Регламент за оповестяване на устойчивото финансиране (*Sustainable Finance Disclosure Regulation (EC) 2019/2088*) – за пренасочване на капиталовите потоци към устойчиви инвестиции чрез увеличаване на прозрачността от страна на участниците на финансовите пазари и консултантите относно рисковете за устойчивостта. Същевременно гарантира по-единна защита на крайните инвеститори.

- Регламент за таксономията (*Taxonomy Regulation (EC) 2020/852*), който установява хармонизирана таксономия за класифициране на финансовите продукти като устойчиви на ниво ЕС, като допълнително насърчава инвестициите в устойчиви дейности и обръща внимание на опасенията, свързани с „greenwashing“ / „зеленото измиване“.
- Директива за корпоративно отчитане на устойчивостта (*Corporate Sustainability Reporting Directive) (EC) 2022/2464*) – стреми се да подобри отчитането на устойчивостта при възможно най-малко разходи, за да се използва по-добре потенциала на Европейския единен пазар за принос към прехода към напълно устойчива и приобщаваща икономическа и финансова система в съответствие с Европейската зелена сделка.
- Европейските стандарти за докладване на устойчивостта (*European Sustainability Reporting Standards – ESRS*) обхващат пълния набор от екологични, социални и управленски аспекти, включително изменението на климата, биоразнообразието и човешките права. Те предоставят информация на инвеститорите, за да разберат въздействието върху устойчивостта на компаниите, в които инвестират.

Въведени са редица регулаторни мерки, свързани с ESG, които засягат начина, по който компаниите работят в рамките на Европейския съюз, като Регламент на ЕС за зелените облигации – *Green Bonds Regulation (EUGBR)*³, Директива за комплексна проверка на корпоративната устойчивост (*Corporate Sustainability Due Diligence Directive) (CSDDD)*⁴. Изчерпателен преглед на ESG регулаторните инициативи в ЕС може да бъде намерен на страницата на Euronext: [ESG regulatory initiatives in the EU: the latest guide | Euronext](#)

2.5 Връзки на ESG с CSRD и ESRS

В резултат на инициативата „Подготвени за цел 55“ са налични редица регулаторни рамки за отчитане на устойчивостта за бизнеса. Както споменахме, имаме GRI, която е глобално използвана рамка за отчитане на ESG, но ЕС е включил мерки и допълнителни рамки, които работят в съответствие с GRI, като например Директивата за корпоративно отчитане на устойчивостта (CSRD) и новоприложения първи набор от Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта (ESRS). Трите заедно образуват основа за ESG-отчитане.

³ [European green bond standard \(europa.eu\)](https://europa.eu/european-union/topics/green-bond-standard)

⁴ [EUR-Lex - 52022PC0071 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj)

Директивата за корпоративно отчитане на устойчивостта (ЕС) 2022/2464 (*The Corporate Sustainability Reporting Directive (EU) 2022/2464 – CSRD*) заменя и допълва съществуващата Директива за нефинансово отчитане (*Non-Financial Reporting Directive – NFRD*) и разширява изискванията за отчитане на устойчивост за големи компании и групи в рамките на ЕС. Основната цел на CSRD е да създаде всеобхватна и стандартизирана рамка за докладване на устойчивостта в целия ЕС. Директивата има за цел да подобри прозрачността, сравнимостта и надеждността на информацията за устойчивост, предоставена от компаниите, като помага на инвеститорите и заинтересованите страни да вземат информирани решения.

Европейската комисия официално прие CSRD като част от цялостния набор от мерки, насочени към пренасочване на финансови ресурси към по-устойчиви начинания. Тези мерки са от съществено значение за амбициозната цел на Европейския съюз за постигане на климатична неутралност до 2050 г. През ноември 2022 г. CSRD беше официално приета от Европейската комисия.

CSRD обхваща всички нефинансови дейности и има по-широк обхват в сравнение с Директивата за нефинансово отчитане (NFRD):

- Задължителното отчитане обхваща повече компании – близо 50 000 европейски компании подлежат на задължително отчитане.
- Изискванията за докладване са по-изчерпателни и подробни, съсредоточени върху фактори като последици за околната среда, съображения за правата на човека и социални стандарти.
- Компаниите са задължени да съпоставят и разкриват данни от своите доставчици, като подчертават решаващото значение на прозрачността по цялата верига на стойността.
- В основата на доклада на CSRD е залегнал двойният анализ на съществеността. Тази оценка разкрива съществени и релевантни ефекти, рискове и възможности. От една страна се изследва влиянието на компанията върху факторите за устойчивост, а от друга се анализират финансовите последици от аспектите на устойчивостта върху компаниите.
- Докладът за устойчивост изисква независим одит, включване в годишния финансов отчет, дигитална достъпност и маркиране на информацията.

CSRD поставя значителен акцент върху информацията относно веригата на стойността, за да създаде цялостна рамка за отчитане. Следователно и малките и средни предприятия (МСП), и доставчиците попадат в обхвата на докладване:

- По-големите компании са длъжни да предоставят точни данни, отнасящи се до социални и екологични аспекти по цялата верига на доставки.
- Някои данни трябва да бъдат получени от доставчици, докато други могат да бъдат приблизително изчислени от компании при разумни обстоятелства, когато директното предоставяне не е възможно.
- Малките МСП може да нямат основни данни (напр. въглероден отпечатък). В резултат на това МСП, регистрирани на фондовите борси, трябва незабавно да започнат двойна оценка на съществеността. Това им позволява да установят необходимите процеси за събиране на количествени данни и дефиниране на управленски стратегии.
- Тясното сътрудничество с клиентите ще Ви помогне да набавите своевременно необходимите данни.

Основните фактори, които трябва да бъдат включени в доклада за устойчивост, са двойната оценка на съществеността, включването на прогнозна информация, както и информация по

цялата верига на стойността. В доклада на CSRD винаги присъстват две основни групи заинтересовани страни – заинтересованите страни по веригата на доставките и потребителите на доклада.

Всяко малко и средно предприятие (МСП), което служи като доставчик на големи компании, може да бъде засегнато от CSRD. Като неразделна част от веригата на доставките, от МСП може да бъде изисквана информация от основните клиенти. Трябва да се отбележи, че разкриването на данните относно емисиите на парникови газове (ПГ) е задължителен аспект, който неизменно ще повлияе на всички доставчици.

По отношение на други области на отчитане, фирмите могат да използват оценки или средни данни, специфични за сектора. Този подход обаче зависи от наличието на достатъчна информация. Компаниите могат да използват този подход, когато могат адекватно да обосноват липсата на данни от техните източници по веригата на доставка. Впоследствие може да Ви бъде изискана персонализирана информация. В тази връзка препоръчваме да комуникирате с по-големите си клиенти, за да установите какви конкретни данни са им нужни. Тази проактивна стъпка може да предотврати неочаквани заявки за данни, свързани с екологичните и социални въздействия от дейността Ви.

Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта (European Sustainability Reporting Standards – ESRS) са ключови разпоредби в CSRD, които си поставят за цел да стандартизират отчитането на ESG в ЕС. Изискванията за оповестяване на CSRD и ESRS са предназначени да изравнят отчетите за устойчивост с финансовите отчети във времето. ESRS имат за цел да предоставят на широка група от заинтересовани страни подходяща, сравнима и надеждна информация относно въздействията, рисковете и възможностите, свързани с устойчивостта на компанията.

Публикуването на първия набор от проекти на Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта (ESRS) доведе до въвеждане на нови концепции, формализиране на дефинициите и разширяване на предишния очакван обхват на отчитането на устойчивостта. ESRS са неразделна част от прилагането на Директивата за отчитане на корпоративната устойчивост (CSRD) и визията на ЕС за отчитане на корпоративната устойчивост, която ще подкрепи Европейската зелена сделка. Тази стъпка има за цел не само да повиши прозрачността и сравнимостта на корпоративното отчитане, но и да подобри диалога и ангажираността на заинтересованите страни по въпросите на устойчивостта. Следователно всички, които публикуват информация за устойчивостта, ще бъдат оценени положително както от инвеститорите, така и от регулаторните органи.

В момента съществуват 12 завършени ESRS стандарта, които са категоризирани, както следва:

Междусекторни стандарти:
ESRS 1 – Общи изисквания
ESRS 2 – Общи изисквания

Тематични секторни стандарти:		
Екологични:	Социални:	Управленски:
ESRS E1 : Промяна на климата	ESRS S1 : Собствена работна сила	ESRS G1 : Бизнес поведение
ESRS E2 : Замърсяване	ESRS S2 : Работници във веригата на стойността	
ESRS E3 : Водни и морски ресурси	ESRS S3 : Засегнати общности	
ESRS E4 : Биоразнообразие и екосистеми	ESRS S4 : Консуматори и крайни потребители	
ESRS E5 : Използване на ресурсите и Кръгова икономика		

* Предстои да бъдат разработени секторно специфични изисквания за МСП, във връзка с които ЕК обсъжда предложение за удължаване на първоначално заложения за приемане срок от 30 юни 2024 г. на 30 юни 2026 г.

3

Ползите от отчитането на ESG

Рамката на ESG може да донесе осезаеми ползи както за бизнеса, така и за инвеститорите. За предприятията тя открива достъп до повече капитали и насърчава по-силна идентичност на марката, а инвеститорите могат да демонстрират своите ценности и да получат възвръщаемост, която често е подобна или по-добра от традиционните подходи, чрез инвестиции, свързани с марка, ориентирана към ESG.

Понякога МСП предполагат, че липсата на ресурси може да бъде пречка за приемането на ESG и че усилията им за ESG няма да се отплатят в дългосрочен план. Но инвестирането в ESG дори в по-малък мащаб винаги може да има положителен ефект върху бизнеса.

По-големите организации разполагат с допълнителни ресурси, за да създадат политики за ESG или да формират партньорства за устойчивост на високо равнище, но МСП могат да привлекат социално осъзнати инвеститори, без да преминават през бюрокрацията и административните процедури, с които се сблъскват големите организации. Малките предприятия също така често са по-близо до своите клиенти и имат достатъчно възможности да споделят своите истории за устойчивост и да осъществяват контакти на по-дълбоко ниво⁵.

За повече информация относно ESG: <https://www.ibm.com/thought-leadership/institute-business-value/en-us/report/esg-data-conundrum>

Допълнителните ползи от отчитането на ESG включват:

1. Предлага конкурентно предимство

Компаниите, прилагачи ESG, често получават конкурентно предимство пред своите конкуренти. Например в проучване от 2022 г., проведено от GreenPrint (доставчик на инструменти за устойчивост, понастоящем собственост на PDI Technologies) сред 1062 жители на САЩ, се установява, че 66% от анкетираните биха били готови да похарчат допълнителни средства, за да купуват екологично чисти продукти. По същия начин 70% от 400 IT специалисти, анкетирани през 2022 г. от подразделението Enterprise Strategy Group на TechTarget, заявяват, че според тях компанията им би платила повече от 5% надценка за IT продукти от доставчици, които имат силни практики в областта на ESG.

2. Привлича инвеститори и кредитори

Включването на ESG във финансовите отчети или в отделни оповестявания е тенденция сред предприятията. Фирмите, които инвестират в ESG и го оповестяват, са силно привлекателни за инвеститорите и кредиторите. Проучване на Галъп, публикувано през 2022 г.,

⁵ <https://www.techtarget.com/whatis/feature/5-ESG-benefits-for-businesses>

установи, че 48% от инвеститорите се интересуват от фондове за устойчиво инвестиране, а проучване на Дау Джоунс сред 200 инвестиционни професионалисти, също проведено през 2022 г., прогнозира, че инвестициите в ESG ще се увеличат повече от два пъти през следващите три години.

Обществената загриженост, предизвикана от пандемията, изменението на климата и злоупотребата с природни ресурси, кара инвеститорите да насочат погледа си към устойчивите предприятия и да отстранят тези с остарели практики – като несправедливо заплащане на труда, инвестиции в изкопаеми горива, неустойчиви методи на земеделие и производство на нерещиклируеми продукти. Чрез представяне на цялостна представа за своите ESG практики, дружествата могат да повлияят на инвестиционните решения и да позволят на инвеститорите да инвестират в предприятие, което предлага устойчиво бъдеще с нисък рисков профил.

3. Подобрява финансовите резултати

ESG не само прави бизнеса привлекателен за инвеститорите, но може да подобри цялостните финансови резултати на бизнеса. Дори малки усилия за устойчивост – като премахването на хартията, рециклирането или енергийно ефективните подобрения – могат да подобрят крайните резултати на бизнеса и възвръщаемостта на инвестициите.

За да са в крак с програмите за ESG, компаниите трябва да проследяват ключови показатели, които могат да доведат до намаляване на сметките за енергия и намаляване на разходите, като потреблението на енергия, използването на суровини и третирането на отпадъци. Също така компаниите, които спазват свързаните с ESG регулации, са по-малко изложени на глоби, санкции и други бизнес рискове, което се отразява положително на крайните им резултати.

Например през 2020 г. компанията за храни и напитки Nestlé обяви, че ще инвестира до 2,1 млрд. долара до 2025 г., за да премине от конвенционални пластмаси към рециклирани пластмаси, подходящи за хранителни цели. Очаква се тази промяна да помогне на Nestlé да намали въглеродния си отпечатък и да намали разходите за спазване на изискванията – особено в региони, където има по-строги закони срещу използването на пластмасови опаковки.

4. Изгражда лоялност на клиентите

В проучване от 2021 г., проведено от Accenture сред повече от 25 000 потребители в 22 държави, 50% от анкетиранияте съобщават, че са променили своите приоритети при закупуването на продукти в резултат на пандемията COVID-19. Те са готови да платят повече за марки, които отговарят на техните ценности, и са по-лоялни към организации, които се държат добре с хората. Днешните социално осъзнати потребители искат да знаят какво правят предприятията, които подкрепят, за общественото благо.

Компаниите, които се придържат към принципите на ESG, могат да привлекат и задържат повече клиенти, чрез прозрачност и ефективно информиране на клиентите за своите усилия в областта на ESG.

5. Осигурява устойчивост на дейностите на предприятията

Предприятията, които инвестират в инициативи, свързани с ESG, могат да поддържат и да се адаптират към постоянно променящия се свят. Например предприятията, които правилно интегрират принципите на ESG в основните си операции, са в по-добро състояние да идентифицират възможности за спестяване на разходи и да се радват на по-ниско потребление на енергия, намалено количество загубени ресурси и цялостно намаляване на оперативните разходи.

4

РЪКОВОДСТВО ЗА МСП – ESG РАМКА

Както бе споменато в глава 1, **Глобалната инициатива за отчитане (GRI)** е най-често използваната форма на ESG отчитане, заедно със **Съвета по счетоводни стандарти за устойчивост (SASB)**. Това са глобалните стандарти за отчитане и следователно са най-добрата основа за ESG рамка, която МСП могат да използват.

4.1 ESG управление

Създаването на ESG (екологична, социална и управленска) рамка за МСП включва разработване на структуриран подход за оценка, управление и докладване по аспектите на устойчивостта. Много организации разпределят отговорността на финансовия отдел, в който главният финансов директор става главен отговорник. Други организации избират да създадат собствени отдели за устойчивост. Някои организации преименуват функцията на финансовия директор в главен директор по веригата на стойността. Най-доброто решение трябва да бъде оценено вътрешно. Ето някои стъпки, които трябва да вземете предвид при създаването на ESG рамка за МСП:

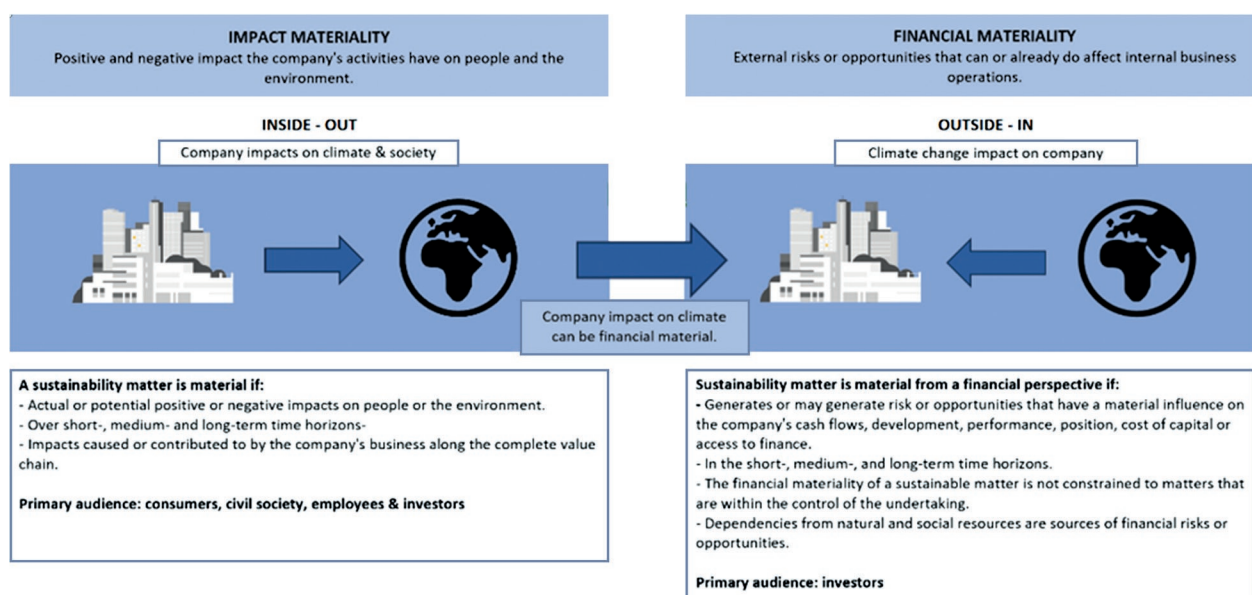
- **Определете целите:** Започнете с ясно дефиниране на Вашите цели за разработване на ESG рамка. Помислете защо устойчивостта е важна за Вашия бизнес и идентифицирайте конкретните цели, които искате да постигнете чрез интегрирането на ESG.
- **Извършете оценка на съществеността:** Идентифицирайте екологичните, социалните и управленските въпроси, които са най-подходящи и въздействащи за Вашето МСП. Ангажирайте се със заинтересовани страни като служители, клиенти, доставчици и местни общности, за да разберете техните опасения и очаквания.
- **Установете политики и процедури:** Разработете политики и процедури, които очертават ангажираността на Вашето МСП към принципите на ESG. Това може да включва определяне на цели, определяне на отговорни практики и установяване на управленски структури за надзор на ESG инициативи.
- **Задайте ключови показатели за ефективност (Key performance indicators – KPI):** Идентифицирайте измерими KPI, насочени към Вашата материалната устойчивост. Тези KPI ще Ви помогнат да проследите напредъка, да идентифицирате областите за подобрене и да демонстрирате ефективността на Вашето МСП във времето.
- **Интегрирайте ESG в операциите:** Включете аспектите на ESG в ежедневните си операции. Това може да включва възприемане на устойчиви практики в управлението на енергията и ресурсите; управление на веригата за доставки; намаляване на отпадъците; благополучие на служителите; разнообразие, приобщаване и отговорно управление.
- **Ангажирайте заинтересованите страни:** Ангажирайте се със съответните заинтересовани страни, за да бъдете осведомени, да получите подкрепа и да съберете обратна връзка за Вашите ESG инициативи. Това може да включва редовна комуникация, сътрудничество с местните общности и търсене на информация от служители и клиенти.

- **Наблюдение и измерване на ефективността:** Внедрете система за редовно наблюдение и измерване на ESG ефективността на Вашето МСП. Това може да включва събиране на данни, провеждане на вътрешни одити и използване на подходящи инструменти или софтуер за проследяване на напредъка спрямо Вашите установени КРІ.
- **Докладвайте и комуникирайте:** Разработете рамка за отчитане, за да съобщите на заинтересованите страни за представянето и напредъка на Вашето МСП в сферата на ESG. Обмислете използването на установени рамки за отчитане, като Глобалната инициатива за отчитане (GRI) или стандартите на Съвета по счетоводни стандарти за устойчивост (SASB), за да осигурите прозрачност и сравнимост.
- **Непрекъснато подобрене:** Редовно преглеждайте и усъвършенствайте Вашата ESG рамка, за да се адаптирате към променящите се обстоятелства, възникващите проблеми с устойчивостта и очакванията на заинтересованите страни. Непрекъснато търсете възможности за подобряване на ESG ефективността и резултатите на Вашето МСП.
- **Изгответе план за действие за управление на ESG.**

Не забравяйте, че размерът и ресурсите на МСП могат да варират, така че е важно да приспособите ESG рамката към Вашия специфичен контекст, капацитет и индустрия. Обмислете да потърсите насоки от експерти по устойчивост, индустриални асоциации или местни организации за подпомагане на бизнеса, които могат да предоставят допълнителна информация и ресурси, за да Ви помогнат да разработите ефективна ESG рамка за Вашето МСП.

4.2 Двойна оценка на съществеността

В основата на CSRD е двойната оценка на съществеността. Тази оценка взема предвид не само екологичните и социалните последици, които една компания има, но и финансовите последици от всеки аспект на ESG. Чрез комбиниране на тези гледни точки отвътре навън и отвън навътре, двойната оценка на съществеността осигурява стабилен механизъм за идентифициране на най-подходящите аспекти на ESG, които да бъдат включени в доклада.

CSRD е разделен на 12 европейски стандарта за отчитане на устойчивостта (ESRS), всеки от които се фокусира върху различни теми. Те са разделени на междусекторни стандарти, които изискват разкриването на обща информация относно въздействията, рисковете и възможностите на компанията, свързани с устойчивостта. Втората част включва актуалните секторни стандарти, разделени на екологични, социални и управленски (ESG), които включват 10 стандарта. Някои теми са задължителни, но не всяка компания е длъжна да докладва по всяка тема. Двойната оценка на съществеността определя темите, по които компанията трябва да докладва. Следователно отправната точка на докладването за устойчивост е анализ на съществеността, за да се идентифицират съществените въздействия, рискове и възможности.

TOPICS AREAS: CROSS-CUTTING STANDARDS:	REPORTING LEVEL:	REPORTING AREAS:
GENERAL REPORTING REQUIREMENTS	GENERAL INFORMATION: ESRS 1: GENERAL PRINCIPLES ESRS 2: GENERAL DISCLOSURE IN governance, strategy, impact, risk & opportunity managements, metrics & targets and material assessment (mandatory)	1. Strategy, including: - Strategy and business model in relation to sustainability. - Governance & organisation in relation to sustainability. - Material assessment of its sustainability-related impact, risks
TOPICAL SECTOR-AGNOSTIC STANDARDS:		
ENVIRONMENT	ENVIRONMENT: - ESRS E1: CLIMATE CHANGE (MANDATORY) - ESRS E2: POLLUTION - ESRS E3: WATER & MARINE RESOURCES - ESRS E4: BIODIVERSITY & ECOSYSTEMS - ESRS E5: RESOURCE USE & CIRCULAR ECONOMY	2. IMPLEMENTATION MEASURES, - COVERING POLICIES, ACTIONS, METRICS & TARGETS. - IMPACT, RISK & OPPORTUNITY MANAGEMENT (IRO): THE PROCESS(ES) BY WHICH IMPACTS, RISKS AND OPPORTUNITIES ARE IDENTIFIED, ASSESSED AND MANAGED THROUGH POLICIES AND ACTIONS.
SOCIAL	SOCIAL: - ESRS S1: OWN WORKFORCE (PARTLY MANDATORY) - ESRS S2: WORKERS IN THE VALUE CHAIN - ESRS S3: AFFECTED COMMUNITIES - ESRS S4: CONSUMERS & END-USERS	3. PERFORMANCE METRICS: - METRICS & TARGETS (MT): HOW THE UNDERTAKING MEASURES ITS PERFORMANCE, INCLUDING PROGRESS TOWARDS THE TARGETS IT HAS SET.
GOVERNANCE	GOVERNANCE: ESRS G1: BUSINESS CONDUCT	

Предприемането на двойна оценка на съществеността включва оценка както на екологичните, така и на социалните въздействия в контекста на дейностите на организацията. Тази оценка помага да се идентифицират значителни рискове и възможности, свързани с аспектите на устойчивостта, които могат да повлияят на финансовите резултати и общата стойност на организацията. По-долу е представено ръководство стъпка по стъпка как да извършите двойна оценка на съществеността за Вашата организация:

- 1. Разберете какво означава:** Преди да започнете, уверете се, че имате ясно разбиране на концепцията за двойна същественост. Този подход взема предвид както външното въздействие на организацията върху света (екологично и социално), така и въздействието на външния свят върху организацията (финансово). Това разширява обхвата на традиционните оценки на съществеността, които се фокусират единствено върху финансовите въздействия.
- 2. Определете обхвата и границите:** Определете обхвата и границите на Вашата оценка. Определете кои екологични и социални аспекти са от значение за Вашата организация и нейните заинтересовани страни. Обмислете както преките, така и непреките въздействия по веригата на стойността, включително доставчици, операции, продукти/услуги и клиенти.
- 3. Идентифицирайте съответните теми:** Ангажирайте се със заинтересованите страни, за да идентифицирате съответните екологични и социални теми. Провеждайте проучвания, интервюта, семинари и други форми на консултации, за да съберете информация от служители, клиенти, инвеститори, местни общности, НПО и други заинтересовани страни.

- 4. Приоритизирайте проблемите:** Не всички проблеми ще имат еднаква степен на важност. Използвайте критерии като значимост, опасения на заинтересованите страни, потенциални рискове и възможности за приоритизиране на идентифицираните проблеми. Тази стъпка Ви помага да се съсредоточите върху това, което наистина има значение за Вашата организация и заинтересованите страни.
- 5. Оценете въздействията:** Оценете потенциалните положителни или отрицателни въздействия на всеки приоритетен проблем както върху външния свят, така и върху Вашата организация. Използвайте подходящи показатели, за да определите количествено и качествено тези въздействия, когато е възможно. Обмислете краткосрочните и дългосрочните ефекти.
- 6. Матрица на съществеността:** Създайте матрица на съществеността, която категоризира проблемите въз основа на тяхната значимост за външния свят и тяхното финансово въздействие върху Вашата организация. Тази матрица ще помогне да се визуализира концепцията за двойна същественост чрез поставяне на проблемите в четири квадранта: високо външно въздействие, високо финансово въздействие; високо външно въздействие, ниско финансово въздействие; ниско външно въздействие, високо финансово въздействие; ниско външно въздействие, ниско финансово въздействие.
- 7. Разработване на стратегия:** За всеки квадрант в матрицата на съществеността разработете стратегии за справяне с идентифицираните проблеми. Тези стратегии трябва да се съсредоточат върху смекчаване на рисковете, използване на възможности и приваждане в съответствие с целите за устойчивост на Вашата организация. Помислете за интегриране на тези стратегии във Вашия бизнес модел и оперативни практики.
- 8. Докладване и комуникация:** Обявете резултатите от Вашата двойна оценка на съществеността чрез доклади за устойчивост, годишни отчети, комуникация със заинтересованите страни и други подходящи канали. Обяснете ясно как е извършена оценката, идентифицираните проблеми, тяхното значение и стратегиите, които Вашата организация ще приложи, за да се справи с тях.
- 9. Непрекъснат мониторинг и преглед:** Устойчивостта е непрекъснат процес. Непрекъснато наблюдавайте как Вашата организация се справя с идентифицираните проблеми. Редовно актуализирайте оценката си за същественост, за да отразявате променящите се външни и вътрешни условия.
- 10. Интегриране във вземането на решения:** Интегрирайте резултатите от Вашата двойна оценка на съществеността в процесите на вземане на решения във Вашата организация. Обмислете ги, когато разработвате стратегии, разпределяте ресурси и вземате ключови бизнес решения.

Не забравяйте, че извършването на двойна оценка на съществеността изисква задълбочено разбиране на концепциите за устойчивост, ангажираност към заинтересованите страни и интегриране на принципите за устойчивост в основата на Вашата организация.

Важно уточнение относно създаването на матрица за същественост:

Матрицата на съществеността е визуален инструмент, използван за приоритизиране и оповестяване на значимостта на различни въпроси, свързани с организацията и нейните заинтересовани страни. Обикновено се използва в контекста на отчитането на устойчивостта и корпоративната социална отговорност, за да помогне на организациите да идентифицират и да се съсредоточат върху най-важните екологични, социални и управленски (ESG) проблеми, които имат значително въздействие върху организацията и са от голямо значение за заинтересованите страни.

Матрицата обикновено има две оси:

- **Вертикална ос (външно въздействие):** Тази ос представя потенциалното въздействие на даден проблем върху външния свят, включително обществото, околната среда и други заинтересовани страни. Той оценява колко важен е въпросът по отношение на неговите по-широки социални и екологични последици.
- **Хоризонтална ос (финансово въздействие):** Тази ос представя потенциалното финансово въздействие на проблем върху организацията. Той оценява колко важен е проблемът за финансовото представяне на организацията, включително рисковете и възможностите, които биха могли да повлияят на неговата стойност.

Матрицата на съществеността също се разделя на четири квадранта:

<p>Високо външно въздействие Ниско финансово въздействие</p> <p>Тези теми са значими за външния свят, но тяхното финансово въздействие върху организацията е сравнително слабо.</p> <p>Въпреки че може да нямат незабавно финансово отражение, те все пак са важни, поради съображенията на заинтересованите страни и потенциалните дългосрочни ефекти.</p>	<p>Високо външно въздействие Високо финансово въздействие</p> <p>Темите в този квадрант са едновременно значими за външния свят и имат значително финансово въздействие върху организацията.</p> <p>Те са критични за решаване, защото засягат репутацията, стойността и представянето на устойчивостта на организацията.</p>
<p>Ниско външно въздействие Ниско финансово въздействие</p> <p>Темите в този квадрант са с ниско значение както външно, така и финансово.</p> <p>Въпреки че може да не са непосредствени приоритети, те не трябва да се пренебрегват напълно, тъй като могат да повлияят на възприятията на заинтересованите страни и дългосрочната устойчивост.</p>	<p>Ниско външно въздействие Високо финансово въздействие</p> <p>Тези теми имат значително финансово въздействие върху организацията, но са с относително ниско значение за външния свят.</p> <p>Те може да са свързани с оперативна ефективност, спестяване на разходи или съответствие и е важно да се управляват, за да допринасят за финансовата устойчивост.</p>

Матрицата на съществеността предоставя ясно визуално представяне на ESG приоритетите на организацията и насочва вземането на решения, като помага за разпределянето на ресурсите и усилията в най-важните области. Оценката на съществеността и произтичащата от нея матрица могат да се развиват с течение на времето, тъй като контекстът на организацията, опасенията на заинтересованите страни и бизнес пейзажът се променят. Редовните актуализации и ангажираността със заинтересованите страни са от решаващо значение за поддържането на точна и подходяща матрица на съществеността.

Как да направите анализ на съществеността?

Процесът за извършване на оценка на съществеността включва следните стъпки:

- Идентифицирайте ключови теми и решете кои групи заинтересовани страни са подходящи за всеки от тях. Търговските асоциации могат да бъдат от голяма подкрепа в този анализ.
- Съберете данни от вътрешни и външни заинтересовани страни като ръководство и неправителствени организации.
- Приоритизирайте и картографирайте върху матрица на съществеността.

Можете да идентифицирате потенциални ключови теми, като разгледате предишни анализи на съществеността, които сте правили, доклади на други организации във Вашата индустрия или да вземете предвид потенциалните аспекти, изброени в различните рамки за отчитане на устойчивостта (напр. GRI, SASB).

След това съберете данни, за да определите въздействието на Вашата компания върху тези аспекти и интервюирайте заинтересованите страни – местно население, инвеститори или подходящи неправителствени организации, за да определите кои теми според тях са най-важни.

Определете на всички данни количествени стойности, така че да можете да класирате всяка потенциална тема според нивото ѝ на същественост (напр. доколко бизнесът влияе върху темата и колко важен е въпросът за заинтересованите страни).

Резултатите от анализа на съществеността са важни при вземането на решения и стратегическото планиране на Вашата организация.

Ето основните стъпки:

1. Разберете гледните точки на заинтересованите страни:

Идентифицирайте и се ангажирайте с ключови заинтересовани страни, включително клиенти, инвеститори, служители, доставчици, общности, НПО и регулаторни органи. Разберете техните опасения, очаквания и приоритети, свързани с екологични, социални и управленски въпроси (ESG). Този принос на заинтересованите страни е жизненоважен за идентифициране на съществени проблеми.

2. Извършете оценка на съществеността:

Извършете задълбочен анализ на съществеността, като оцените потенциалното въздействие на различни проблеми на ESG както върху Вашата организация, така и върху външните заинтересовани страни. Създайте матрица на съществеността, за да визуализирате значимостта на тези проблеми по отношение на външното въздействие и финансовата значимост.

3. Приоритизирайте съществените проблеми:

Въз основа на матрицата за съществеността дайте приоритет на ESG аспектите, които са най-подходящи за Вашата организация. Съсредоточете се върху онези, които попадат в квадранта „високо външно въздействие, високо финансово въздействие“, тъй като те имат значителни последици както за Вашата организация, така и за външните заинтересовани страни.

4. Интегрирайте в стратегията:

Включете резултатите от анализа на съществеността в стратегическото планиране на Вашата организация. Съгласувайте целите си за устойчивост с основните си бизнес цели. Разработете стратегии и планове за действие, насочени към идентифицираните съществени проблеми, като вземете предвид техните външни и финансови последици.

5. Задайте показатели за ефективност:

Дефинирайте ключови индикатори за ефективност (KPI) и показатели, за да проследите напредъка си в справянето със съществените проблеми. Тези показатели трябва да помогнат за измерване както на социалното въздействие и въздействието върху околната среда, така и на финансовите резултати от Вашите инициативи.

6. Разпределете ресурси:

Разпределете подходящи ресурси – финансови, човешки и технологични – в подкрепа на изпълнението на Вашите стратегии за устойчивост. Приоритизирайте инициативите, които са свързани с най-значимите материални аспекти и имат потенциала да генерират положителни финансови резултати.

7. Интегрирайте в управлението и управлението на риска:

Интегрирайте съображенията за същественост в управленската структура на Вашата организация и в процесите за управление на риска. Уверете се, че Вашият борд на директорите е информиран за анализа на съществеността и неговите последици за бизнес решенията.

8. Ангажирайте вътрешните заинтересовани страни:

Включете служители от различни отдели в процеса на анализ на съществеността. Насърчавайте чувството за отговорност към инициативите за устойчивост чрез подкрепа на междофункционалното сътрудничество.

9. Интегрирайте в отчетането:

Включете констатациите от анализа на съществеността във Вашите доклади за устойчивост и други форми на комуникация. Подчертайте ангажимента на Вашата организация за решаване на съществени проблеми и покажете напредъка, който сте постигнали.

10. Включете важните аспекти в отчета:

Инвестирайте в обучения и изграждане на капацитет, за да сте сигурни, че Вашата работна сила разбира важността на анализа на съществеността и как той подпомага вземането на решения. Това ще позволи ефективното му внедряване в цялата организация.

11. Информирайте външния свят:

Използвайте резултатите, получени от анализа на съществеността, за да съобщите ангажимента на Вашата организация към важните въпроси, свързани с ESG. Прозрачността и ясната комуникация относно Вашите усилия за устойчивост могат да повишат доверието и репутацията на заинтересованите страни.

12. Редовно преглеждайте и адаптирайте:

Непрекъснато преглеждайте и актуализирайте своя анализ на съществеността към развитието на бизнес средата. Възможно е да възникнат нови аспекти на ESG и нагласите на заинтересованите страни могат да се променят с времето. Редовно оценявайте уместността и значимостта на съществените въпроси, за да сте сигурни, че стратегиите Ви остават съгласувани.

Включването на анализ на съществеността в дейността на организацията е динамичен процес, който да се промени на: постоянна ангажираност на заинтересованите страни за общите бизнес цели. Съображенията за същественост могат да окажат положително влияние не само върху представянето на ESG, но и върху финансовите Ви резултати.

Анализът на съществеността е стъпка, която ще Ви помогне да определите кои ESG теми са най-подходящи за Вашия бизнес. Ще можете да определите аспектите, върху които Вашият бизнес има най-голямо действително въздействие и кои от тях са най-важни за заинтересованите страни. Като част от процеса на анализ може да създадете матрица за съществеността, за да идентифицирате най-подходящите теми – тези, които трябва да докладвате и тези, които са стратегически подходящи за Вашата компания. Анализът на съществеността е комплексен процес, но има доста информация, която ще Ви помогне, напр. GRI и много от другите стандарти за отчитане.

4.3

Основно съдържание на ESG доклада

ESG отчитането (екологично, социално и управленско) помага на компаниите да информират заинтересованите страни за своята устойчивост и отговорни бизнес практики. Ето някои често срещани теми, които една компания трябва да разгледа в своите ESG отчети:

1) Описание на компанията:

- Какви са историята, мисията, ценностите и стратегията на компанията?
- Какъв е отпечатъкът от дейността на компанията?
- Каква е организационната структура?
- Какви продукти и/или услуги предлага компанията?

2) Управление:

- Каква е структурата на корпоративното управление на компанията и състава на борда? Включете теми като разнообразие, независимост и опит.
- Как компанията осигурява прозрачност и отчетност в дейността си? Дайте примери за практики на управление, които насърчават етично поведение.
- Какви мерки са въведени за предотвратяване на корупция, подкупи и неетични практики? Компанията преживявала ли е случаи на корупция, подкупи или законови нарушения? Ако е така, опишете предприетите действия за справяне с тези проблеми.
- Как компанията управлява рисковете за поверителността на данните и киберсигурността? Докладвайте за всякакви нарушения на данните или инциденти с поверителността и мерките, предприети за предотвратяването им.

- e) Има ли компанията въведена система за насърчаване и обработване на сигнали за нередности? Предоставете информация за броя на получените сигнали и предприетите действия.
- f) Има ли установени управленски структури и процеси за надзор на въпроси, свързани с ESG?
- g) Имате ли етичен кодекс или кодекс на поведение за ръководството и служителите?
- h) Как бордът на директорите участва във вземането на решения за ESG?
- i) Имате ли механизми за наблюдение и оценка на ефективността на вашите ESG инициативи?
- j) Отчитане и прозрачност на ESG
 - i) Какви рамки за отчитане или стандарти следвате за отчитане на ESG (напр. GRI, SASB)?
 - ii) Как гарантирате точност, изчерпателност и прозрачност във информацията, която оповестявате за ESG?
 - iii) Имате ли някакви специфични цели за проследяване и съобщаване на напредъка в изпълнението на ESG?

3) Икономически резултати и отговорност:

- a) Представете подробен отчет за финансовите и оперативните резултати на компанията.
- b) Какви данъчни вноски прави компанията?
- c) Компанията има ли трансгранични данъчни споразумения, напр. в рамките на корпоративна група?
- d) На кои държави компанията изплаща дивиденди?
- e) Как допринасяте за икономическото развитие на регионите, в които оперирате?
- f) Имате ли въведени мерки за оценка на икономическото въздействие на Вашата организация, като например създаване на работни места, местни продукти, принос към данъци и т.н.?
- g) Има ли някакви конкретни икономически рискове или възможности, свързани с аспектите на ESG, които засягат Вашия бизнес?

4) Устойчивост:

a) Ценности и принципи на устойчивостта

- i) Какви цели и задачи си е поставила компанията във връзка с екологичните и социалните въпроси?
- ii) Кои от стратегическите цели за развитие на ООН изпълнява компанията и как?
- iii) Какви са ключовите показатели за ефективност (KPI), които компанията използва за проследяване на ESG ефективността?
- iv) Как компанията наблюдава и отчита напредъка към постигане на своите ESG цели?
- v) Как компанията сравнява представянето си с конкуренти в индустрията или с признати стандарти?

b) Социално въздействие:

- i) Предлага ли компанията някаква социална програма или допълнителни права за своите служители?
- ii) Как компанията гарантира безопасността на работното място и насърчава благосъстоянието на служителите? Доклад за процента на нараняванията и заболяванията на работното място.

- iii) Компанията провеждала ли е проучвания за удовлетвореността на служителите? Ако е така, предоставете общ преглед на резултатите и всички действия, предприети въз основа на обратната връзка.
- iv) Какъв е процентът на текучество на служители в компанията? Представете резултатите по категории служители, ако е приложимо.
- v) Какви мерки предприема компанията, за да осигури многообразие, равенство и приобщаване?
- vi) Имате ли политики или процедури за отговорно снабдяване?
- vii) Как компанията се занимава с правата на човека и трудовите практики в своята верига за доставки?
- viii) Опишете ангажираността на компанията в общността и социалния принос, включително дейности и инициативи в подкрепа на нуждаещите се.

с) Ангажираност на заинтересованите страни:

- i) Как се ангажирате със заинтересованите страни, като служители, клиенти, доставчици, местни общности и инвеститори по въпроси, свързани с ESG, включително как разбирате техните изисквания и очаквания? Опишете механизмите, използвани за ангажиране на заинтересованите страни.
- ii) Какви механизми използвате, за да получите отговор и да дадете обратна връзка към заинтересованите страни?
- iii) Как компанията включва приноса на заинтересованите страни в своята ESG стратегия и процеса на вземане на решения? Дайте примери.
- iv) Съществуват ли конкретни инициативи или партньорства, които демонстрират сътрудничество със заинтересованите страни?

д) Управление на риска:

- i) Как компанията идентифицира и оценява екологичните, социалните и управленските рискове?
- ii) Какви мерки са въведени за смекчаване и управление на тези рискове?
- iii) Как компанията осигурява функционирането на бизнеса в условията на екологични или социални сътресения?
- iv) Как компанията интегрира ESG факторите в цялостната си рамка за управление на риска?
- v) Как компанията оценява и как се справя с ESG рисковете в своята верига за доставки?

е) Екологични резултати:

- i) Опишете всички практики и сертификати на компанията по отношение на управлението на околната среда, напр. ISO-14001, Схема на ЕС за управление на околната среда и одит (EMAS).
- ii) Опишете как компанията оценява, докладва и подобрява своите екологични резултати.
- iii) Има ли екологични предизвикателства или възможности, специфични за Вашата индустрия или операции? Моля, опишете ги, включително как компанията се справя с тях.
- iv) Какви са ключовите въздействия и отпечатъкът на компанията върху околната среда? Вземете предвид енергията, замърсяването, биоразнообразието, климата, здравето на екосистемите, ерозията, природните ресурси, критичните суровини, управлението на отпадъците и т.н., които са от значение за бизнеса в неговия сектор.

- v) Какви бяха общите емисии на парникови газове (ПГ) за отчетния период? Посочете.
- vi) Опишете резултатите от Вашия анализ на жизнения цикъл (оценка на входовете, изходите и потенциалните въздействия върху околната среда на продуктовата система през целия ѝ жизнен цикъл).
- vii) Какви мерки е приложила компанията, за да намали своите емисии на парникови газове? Моля, посочете конкретни инициативи и резултатите от тях.
- viii) Какви инициативи има компанията за опазване на природните ресурси?
- ix) Как компанията се справя с управлението на отпадъците и кръговата икономика?

5) Перспективи:

- a) Какви са основните планове на компанията за бъдещото развитие и непрекъснатите подобрения по горните точки?

Тези въпроси предоставят отправна точка за компаниите да отчетат ключовите аспекти на ESG. Специфичните изисквания за отчитане обаче може да варират в зависимост от размера на бизнеса, неговата индустрия, географско местоположение, приложимите рамки или стандарти като Глобалната инициатива за отчитане (GRI), Съвета по счетоводни стандарти за устойчивост (SASB) или Работната група за оповестяване на финансова информация във връзка с климата (TCFD).

4.4 Събиране на данни

При разработването на платформа за отчитане на ESG е важно да се приведат в действие измеренията на съдържанието, описани по-горе, за да се съберат подходящи данни за ефективността за ESG отчета. Данните трябва да покриват различни аспекти на ESG, въз основа на специфичните нужди и контекста на Вашата организация. По-долу са описани някои ключови аспекти, които трябва да имате предвид:

- Компанията поставила ли е конкретни цели, свързани с ESG? Какви са ключовите показатели за ефективност (KPI), използвани за проследяване на ESG ефективността на компанията? Докладвайте за съответните показатели за всяка ESG категория.
- Задайте базова линия за избраните KPI, като предвидите времеви график и анализ на напредъка и тенденциите.
- Как компанията сравнява своето ESG представяне с подобни организации в индустрията или признати стандарти? Съберете и измервайте спрямо съответните данни за сравнение, ако има такива.

Не забравяйте да приспособите събирането на данни към конкретната индустрия, размера и ESG приоритетите на Вашата организация. Също така е от решаващо значение да се гарантира, че показателите са ясни, кратки и съобразени с рамката за отчитане или стандартите, които възнамерявате да следвате. Редовно преглеждайте и актуализирайте отчетите и показателите, за да се адаптирате към променящите се изисквания на ESG и възникващи аспекти на устойчивостта.

След като е определен обхватът на необходимите данни, те трябва да бъдат събирани и обобщавани от всички корпоративни системи и отчети. Ако компанията работи с множество клонове, не забравяйте да включите и тях, когато обобщавате данните.

4.5 Видове показатели за ESG отчитане

ESG докладването включва измерване и разкриване на различни показатели за оценка на ефективността на организацията в областта на устойчивостта. Изборът на показатели зависи от конкретната индустрия, организация, съществени проблеми на ESG и съответните KPI.

Ето някои примери за показатели, които обикновено се използват в отчитането на ESG в различни области:

1) Показатели за управление:

- a) Разнообразие в борда: Състав на борда на директорите по отношение на пол, етническа принадлежност и независимост.
- b) Възнаграждение на изпълнителен директор: Оповестяване политиките на заплащане на изпълнителния директор - какво е съотношението му спрямо средното заплащане на служителите.
- c) Етика и съответствие: Мерки, свързани с нарушения на кодекса за поведение, доклади на податели на сигнали и действия, предприети за справяне с неетично поведение.
- d) Права на акционерите: Разкриване на управленски структури, право на глас и политики, свързани с ангажираността на акционерите;
- e) Антикорупция: Мерки за предотвратяване и справяне с корупцията, включително програми за обучение, политики и докладвани инциденти.
- f) Поверителност на данните: Брой нарушения на данните или инциденти с поверителността.
- g) Доклади на податели на сигнали: Брой получени сигнали и предприети действия.

2) Социални показатели:

- a) Разнообразие и включване на служителите: показатели за работната сила по отношение на пол, етническа принадлежност, възраст и представителство на ръководни позиции.
- b) Здраве и безопасност на служителите: Нива на наранявания и заболявания на работното място.
- c) Трудови практики: Степен на задържане на служителите и текучество по категории, разходи за обучения и развитие и спазване на трудовите стандарти.
- d) Удовлетвореност на служителите: Анкети за ангажираност на служителите или резултати за удовлетвореност.
- e) Трудови практики във веригата за доставки: Спазване от страна на доставчиците на трудовите стандарти и стандартите за правата на човека, разнообразие на доставчиците и отговорни практики за снабдяване.
- f) Социални вноски: Инвестиции в общността и дейности свързани с дарения, благотворителност и участия в програми в подкрепа на местните общности.

3) Ангажираност на заинтересованите страни:

- a) Удовлетвореност на заинтересованите страни: Получена обратна връзка и оценки за удовлетвореност, напр. в социалните медии, в анкети и др.

- b) Сътрудничество със заинтересованите страни: Брой и видове ангажираност на заинтересованите страни.
- c) Оценка на съществеността: Идентифициране и приоритизиране на ключови ESG въпроси, въз основа на приноса на заинтересованите страни.

4) Управление на риска:

- a) ESG оценка на риска: Идентифициране и оценка на екологични, социални и управленски рискове.
- b) Намаляване на риска: Приложение и ефективност на мерките за намаляване на риска.
- c) Непрекъснатост на бизнеса: Подготвеност и отговор на екологични или социални смущения.
- d) Управление на веригата за доставки: Оценка на ESG практиките и рисковете на доставчиците.

5) Показатели за околната среда:

- a) Емисии на парникови газове (ПГ): Намаляването представлява емисиите на CO₂ и други съответни емисии на ПГ, изразени в метрични тонове (или съответна единица) еквивалент на въглероден диоксид (CO₂e).
- b) Енергия: Общо потребление на енергия, разбивка по източници (възобновяема спрямо невъзобновяема) и енергийна интензивност на единица продукция или приход. Оценка за енергийна ефективност на активи и инфраструктура.
- c) Циркулярност - възстановителна и регенеративна система:
 - i) Показатели за повторна употреба, споделяне, ремонт, обновяване, повторно производство и рециклиране за създаване на система със затворен цикъл;
 - ii) Добив и повторна употреба на (критични) суровини;
 - iii) Намаляване на използването на вложени ресурси;
 - iv) Генериране на отпадъци: Общо произведени отпадъци, нива на рециклиране на отпадъците и обезвреждане на опасни отпадъци;
 - v) Използване на вода: Общо потребление на вода и мерки за водна ефективност, като използване на вода за единица продукция;
 - vi) Удължаване живота на продуктите, материалите, оборудването и инфраструктурата – да се използват по-дълго, като по този начин се подобрява производителността на тези ресурси.
- d) Биоразнообразие: Мерки, свързани с опазването на местообитанията, въздействието върху използването на земята и инициативи за опазване и възстановяване.
- e) Емисии на парникови газове (ПГ).

Важно е да се отбележи, че тези примери представляват част от възможните показатели за отчитане на ESG. Организацията трябва да вземат предвид своята конкретна индустрия, операции и очаквания на заинтересованите страни, когато определят най-подходящите и съществени показатели за тяхното отчитане на ESG. Освен това организацията могат да съгласуват своите показатели с установени рамки за отчитане, като Глобалната инициатива за отчитане (GRI) или Съвета за счетоводни стандарти за устойчивост (SASB), за да осигурят последователност и сравнимост (Имайте предвид, че матрицата на съществеността не е включена в този списък, вижте глава 4.2. за допълнителна информация).

4.6 ESG доклад – честота и формат

Няма задължителен формат за съдържанието на екологичния доклад на компанията, но повечето са представяни в годишен или тримесечен документ, разделен на основни секции. Може да се използва предложената структура от раздел „Основно съдържание на ESG доклада“. Годишният отчет трябва да се счита за достатъчен, освен ако специфичните изисквания на заинтересованите страни не изискват по-чести въпроси. За всяка тема трябва да има текстова част, допълнена от общ преглед на целите, ключовите показатели на ефективност (KPI) и постигнатия напредък.

Годишният доклад по принцип трябва да бъде кратък и не по-дълъг от 30 страници, включително корицата, резюмето и съдържанието.

Редакционният стил не трябва да съдържа технически жаргон и непоследователни или трудни за разбиране показатели, които изискват подробна информация за индустрията. Препоръчително е използването на специфични показатели като количества или проценти.

За компаниите в ЕС е важно да се отбележи, че Европейският съюз в момента работи върху свой собствен подход към стандартизирана система за отчитане под формата на Европейските стандарти за отчитане на устойчивостта (ESRS), който се основава на двойна същественост, за да обхване по-голяма част от заинтересованите страни (включително инвеститори). GRI и Европейската консултативна група за финансова отчетност (EFRAG) работят върху изготвянето на подхода, който трябва да се счита за допълнение към подхода за отчитане на GRI.

5

Препоръки за прилагане

5.1

Основни препоръки

Ефективното прилагане на ESG отчитането изисква внимателно планиране, ангажираност и интегриране в цялостната стратегия на организацията. Ето някои ключови препоръки, които трябва да вземете предвид:

1. **Ангажимент от страна на ръководството:** За да разкрият истинската стойност на отчитането на ESG, организациите трябва да осигурят подкрепа и ангажираност от страна на управителния съвет и изпълнителното ръководство. То трябва да се разглежда като стратегическа инициатива, която съответства на ценностите и дългосрочните цели на организацията.
2. **Оценка на съществеността:** Идентифицирайте най-съществените теми, свързани с ESG, за Вашата индустрия и организация. Проведете задълбочена оценка, която включва принос на заинтересованите страни, включително от служителите, инвеститорите, клиентите и общностите.
3. **Избор на рамка за отчитане:** Изберете предпочитаната от Вас рамка. Както е показано в този наръчник, рамката на GRI е най-удобна и се използва като европейски стандарт в съответствие с CSRD и ESRS, следователно от практически съображения това е най-добрата алтернатива.
4. **Събиране и проверка на данни:** Установете надежден процес на събиране на данни за показателите за ESG и се уверете, че използвате данни от различните клонове, сектори и отдели на организацията, напр. счетоводство, човешки ресурси, обществени поръчки и др. Осигурете точност, последователност и прозрачност на данните. Обмислете възможността за проверка от трета страна за повишаване на надеждността.
5. **Системи за управление на данни:** Инвестирайте в надеждни системи за управление на данни, които могат ефективно да събират, анализират и докладват данни за ESG. Автоматизацията може да опрости процеса на отчитане.
6. **Външно сътрудничество:** Сътрудничество с външни партньори, като например експерти по устойчивост, браншови асоциации и неправителствени организации, с цел получаване на информация и насоки.
7. **Интеграция със стратегията:** Въведете съображения за ESG в цялостната си бизнес стратегия. Съобразете целите на ESG с мисията, ценностите и финансовите цели на Вашата организация.
8. **Участие на управителния съвет:** Ангажирайте управителния съвет в отчитането на ESG. Управителните съвети играят важна роля в управлението и надзора на усилията за устойчивост.
9. **Поставяне на цели:** Поставете конкретни, измерими, постижими, релевантни и обвързани със срокове ESG цели (SMART – specific, measurable, achievable, relevant, and time-bound). Тези цели ще насочват усилията Ви в правилна посока и ще Ви помогнат да проследите напредъка във времето.

- 10. Сътрудничество и междофункционални екипи:** Създайте междофункционални екипи, включващи отделите по устойчивост, финанси, човешки ресурси и комуникации. Отчитането на ESG изисква сътрудничество между различните звена/отдели.
- 11. Обучение и осведоменост:** Запознайте служителите си с важноста от ESG отчитането и с тяхната роля и принос за резултатите на компанията в областта на ESG.
- 12. Ангажиране на заинтересованите страни:** Ангажирайте се с ключови заинтересовани страни, за да разберете техните очаквания и тревоги по отношение на въпросите, свързани с ESG. Това ще Ви помогне да се уверите, че сте обхванали релевантни теми.
- 13. Прозрачност и комуникация:** Информирайте заинтересованите страни за усилията и напредъка си в областта на ESG по прозрачен начин. Използвайте ясен език и визуализации, за да направите отчета си лесно разбираем.
- 14. Разказване на истории:** Използвайте техники за разказване на истории, за да покажете въздействието на Вашите инициативи за ESG. Споделете реални примери, казуси и успешни истории.
- 15. Непрекъснато усъвършенстване:** Отчитането на ESG е непрекъснат процес. Постоянно преглеждайте и актуализирайте практиките си за отчитане, за да отразявате променящите се регулации, очакванията на заинтересованите страни и нововъзникващите въпроси, свързани с ESG.
- 16. Включване на обратна връзка:** Потърсете обратна връзка за Вашето отчитане на ESG от заинтересованите страни, включително от инвеститори и потребители. Това може да Ви помогне да подобрите качеството и релевантността на отчитането.
- 17. Сравнителен анализ и сравнения с индустрията:** Сравнявайте своите резултати в областта на ESG с подобни показатели и най-добри практики в индустрията. Сравнителният анализ може да предостави информация за подобрения.
- 18. Дългосрочна перспектива:** Отчитането на ESG е дългосрочен ангажимент. В хода на развитието на Вашата организация ще се развият и Вашите ESG цели и стратегии.

Следвайки тези препоръки, организациите могат да създадат стабилни практики за отчитане на ESG, които не само да отговарят на регулаторните изисквания, но и да демонстрират истински ангажимент към устойчивостта и отговорните бизнес практики.

За примери можете да последвате следния линк:

<https://www.knowesg.com/company-esg-ratings>

5.2

Форматиране / оформление / представяне на ESG

Форматирането на ESG доклада включва структуриране на съдържанието по ясен, организиран и визуално привлекателен начин, за да се представят ефективно резултатите и инициативите за устойчивост на Вашата организация. По-долу можете да намерите ръководство стъпка по стъпка, което ще Ви помогне да форматирате своя ESG доклад:

- 1. Заглавна страница:** Включете заглавна страница със заглавието на доклада, логото на Вашата организация и подходящо изображение, което представя вашите усилия за устойчивост.
- 2. Съдържание:** Създайте списък на съдържанието, за да може читателите да се запознаят със съдържанието на доклада и да се ориентират лесно.

3. **Обобщение:** Започнете с обобщение, което предоставя кратък преглед на ключовите изводи, акценти и основни изводи от доклада. Този раздел трябва да бъде лесно разбираем за широка аудитория.
4. **Въведение:** Представете целта и обхвата на доклада. Обяснете защо ESG има значение за Вашата организация, нейните заинтересовани страни и по-широкия контекст на устойчивостта.
5. **Профил на организацията (може да бъде част от Въведението):** Представете резюме на Вашата организация, включително нейната история, индустрия, продукти/услуги, географско местоположение и ключови заинтересовани страни.
6. **Стратегия и управление на ESG:** Опишете подробно стратегията, целите и инициативите на Вашата организация в областта на ESG. Опишете структурата на управление, въведена за наблюдение на усилията за устойчивост, включително комисиите на борда на директорите и изпълнителното ръководство, отговорно за въпросите на ESG.
7. **Анализ на съществеността и рамка:** Представете резултатите от Вашия анализ на съществеността. Включете визуално представяне на матрицата на съществеността и обяснете значимостта на идентифицираните проблеми. Ако следвате конкретна рамка за отчитане като Глобалната инициатива за отчитане (GRI), включете съответните показатели и оповестявания, които са в съответствие с избраната рамка.
8. **Данни и методология на отчитане:** Обяснете по прозрачен начин методологиите за събиране, проверка и отчитане на данни, които са използвани в доклада. Това изгражда доверие и демонстрира надеждността на докладваната от Вас информация.
9. **Показатели за изпълнение и цели:** Представете ключови показатели за изпълнение (KPI) и метрики, свързани с целите на ESG. Сравнете текущите резултати с тези от предходни години и очертайте целите на Вашата организация за подобрене.
10. **Казуси и най-добри практики:** Включете реални казуси и примери, които представят инициативите на Вашата организация в областта на ESG, успехите и научените уроци. Подчертайте иновативните подходи и сътрудничества.
11. **Екологична ефективност:** Посветете отделен раздел на екологичните показатели. Покрийте теми като потребление на енергия, емисии на парникови газове, използване на вода, управление на отпадъците и инициативи, свързани с ефективното използване на ресурсите и смекчаване на последиците от изменението на климата.
12. **Социални резултати:** Обърнете внимание на социалните аспекти като благосъстояние на служителите, многообразие и приобщаване, трудови практики, човешки права, ангажираност на общността и благотворителни дейности. Подчертайте инициативи, които оказват положително въздействие върху общностите и обществото.
13. **Управление и етика:** Обсъдете практиките за управление на Вашата организация, включително състава на управителния съвет, възнаграждението на изпълнителните директори, управлението на риска и усилията за борба с корупцията. Наблегнете на етичното поведение и прозрачността.
14. **Ангажиране на заинтересованите страни:** Опишете как Вашата организация се ангажира с различни заинтересовани страни, включително клиенти, инвеститори, служители, доставчици и общности. Обяснете механизмите за обратна връзка и каналите за комуникация, които използвате;
15. **Рискове и възможности:** Идентифицирайте рисковете, свързани с ESG, пред които е изправена Вашата организация, като например регулаторни промени, прекъсвания на веригата за доставки или рискове за репутацията. Обсъдете предприетите стъпки за управление на тези рискове и използване на възможностите.
16. **Бъдещи перспективи:** Представете информация за бъдещите планове, цели и ангажменти на Вашата организация в областта на ESG. Споделете как планирате да подобрявате непрекъснато своите резултати в областта на ESG.

- 17. Заключение:** Обобщете ключовите моменти от доклада и подчертайте ангажимента си за непрекъснато подобряване на ESG.
- 18. Приложения:** Включете допълнителна информация, като например терминологии, подробни таблици с данни и допълнителни материали, които подкрепят съдържанието, представено в основния доклад.

Освен структурата на доклада е важно да се вземат предвид и следните ключови елементи при изготвянето и споделянето на документа:

- 1. Графики и визуализации:** Използвайте диаграми, графики, изображения и инфографики, за да представите визуално данни, тенденции и ключови прозрения. Тези визуализации подобряват разбирането и ангажираността.
- 2. Дизайн и оформление:** Осигурете изчистен и последователен дизайн с ясна йерархия от заглавия и подзаглавия. Изберете шрифт, който е лесен за четене, и използвайте цветове, които съответстват на Вашето брендиране и предават усещане за устойчивост.
- 3. Препратки и цитати:** Използвайте външни източници, предоставяйте подходящи цитати и препратки, за да поддържате достоверност.
- 4. Преглед и корекция:** Обстойно прегледайте и коригирайте доклада, за да отстраните грешките, да осигурите точност и да поддържате професионално представяне.
- 5. Достъпност:** Уверете се, че докладът е достъпен за всички читатели, включително за тези с увреждания. Използвайте достъпни формати на документите и осигурете алтернативен текст за изображенията.
- 6. Разпространение и популяризиране:** След като докладът бъде финализиран, разпространете го по различни канали, като например уебсайта на Вашата организация, социалните медии, изпратете директни съобщения до заинтересованите страни. Популяризирайте доклада, за да увеличите максимално неговия обхват и въздействие.

Запомнете, че целта на оформянето на доклада за ESG е той да бъде информативен, ангажиращ и достъпен за широк кръг заинтересовани страни, включително инвеститори, потребители, служители и широката общественост. (Като отправна точка се препоръчва да разгледате какво правят по-големите компании, които изготвят доклади за устойчивост и ESG от 2020/2021 г. насам).

6

Практически ръководства

6.1

Образец на план за действие

№	Тема/цел	Действие	Вътрешни и външни заинтересовани страни + отговорни	Ключови показатели за ефективност /Изисквания/ Минимални стандарти за изпълнение	Ресурси, Инвестиционни нужди	Метрики и резултати за отчитане на ESG	График	Статус

Писане на добър годишен доклад:

Писането на добър годишен доклад е важно за ефективното информиране на заинтересованите страни за постиженията, финансовите резултати и бъдещите цели на Вашата организация. Днес компаниите подхождат към отчитането на ESG с фокус върху прозрачността, отчетността и интегрирането на аспектите на устойчивото развитие в цялостните им бизнес стратегии. По-долу можете да намерите ръководство стъпка по стъпка, което ще Ви покаже как компаниите обикновено подхождат към ESG, за да напишат убедителен годишен отчет:

- 1. Поставете ясни цели:** Определете целта на Вашия годишен доклад. Искате да представите финансовите резултати, да подчертаете постиженията, да съобщите стратегията или да ангажирате заинтересованите страни? Ясните цели ще направляват съдържанието и тона на доклада.
- 2. Опознайте аудиторията си:** Определете Вашата целева аудитория – инвеститори, служители, потребители, партньори, регулаторни органи и др. Подгответе съдържанието и езика на доклада си така, че да отговаря на техните интереси и опасения.

3. **Ангажимент и стратегия:** Компаниите започват като поемат ангажимент за устойчивост и го интегрират в корпоративната си стратегия. Те осъзнават, че въпросите, свързани с ESG, могат да повлияят на финансовите резултати, репутацията на марката и отношенията със заинтересованите страни.
4. **Оценка на съществеността:** Компаниите идентифицират въпросите, свързани с ESG, които са най-съществени или релевантни за тяхната индустрия, операции и заинтересовани страни. Това им помага да съсредоточат усилията, за да докладват най-важното.
5. **Рамки за отчитане:** Приемането на утвърдени рамки за отчитане като Глобалната инициатива за отчитане (GRI), Съвета по стандарти за отчитане на устойчивостта (SASB), Работната група за финансови оповестявания, свързани с климата (TCFD), и др. са най-добрата алтернатива, тъй като те предоставят структурирани насоки и показатели за отчитане на ESG.
6. **Събиране и управление на данни:** Компаниите събират релевантни данни за ESG от различни източници в рамките на организацията. Това може да включва оперативни данни, данни за служителите, информация за веригата за доставки и др. Те често инвестират в системи за управление на данни, за да осигурят точност и ефективност. Дружествата измерват и отчитат представянето на ESG, като използват количествени и качествени данни. Те използват диаграми, графики, разкази и казуси, за да илюстрират напредъка и предизвикателствата.
7. **Сравнимост и сравнителни показатели:** Дружествата се стремят да имат съпоставимост при отчитането, като използват стандартизирани показатели. Това позволява на инвеститорите и заинтересованите страни да сравняват резултатите на различни компании и индустрии.
8. **Взаимодействие с инвеститорите:** Отчитането на ESG подобрява комуникацията с инвеститорите. Компаниите водят диалог с инвеститорите, които все по-често разглеждат факторите, свързани с ESG, в своите инвестиционни решения.
9. **Ангажиране на заинтересованите страни:** Ангажирането със заинтересованите страни е от решаващо значение. Дружествата взаимодействат с инвеститори, клиенти, служители, общности и неправителствени организации, за да разберат техните опасения, очаквания и обратна връзка, свързани с въпросите на ESG.
10. **Структура и формат:** Организирайте доклада в раздели, които обхващат ключови аспекти от дейността на Вашата организация. Общите раздели включват:
 - i. Писмо от главния изпълнителен директор или председателя;
 - ii. Преглед на годината;
 - iii. Финансови акценти;
 - iv. Дискусия и анализ на ръководството (MD&A);
 - v. Операции и постижения;
 - vi. Устойчивост и резултати на ESG;
 - vii. Управление и доклад на управителния съвет;
 - viii. Финансови отчети;
 - ix. Бъдещи перспективи и стратегия.
11. **Увлекателен разказ:** Изгответе завладяващ разказ, който да показва пътя на Вашата организация през изминалата година. Използвайте анекдоти, истории за успехи и примери, за да вдъхнете живот на постиженията си.
12. **Финансови резултати:** Представете ясно финансовата информация. Включете ключови финансови отчети, като баланс, отчет за приходите и разходите и отчет за паричните потоци. Използвайте графики, диаграми и таблици, за да илюстрирате тенденциите и финансовите съотношения. Предполага се, че тази точка е само малка част от доклада, тъй като основната цел на ESG е свързана с устойчивостта. Компаниите все по-често ин-

тегрират информация за ESG във финансовите си отчети, за да демонстрират връзката между устойчивостта и финансовите резултати. По този начин се осигурява цялостна представа за инвеститорите и заинтересованите страни.

- 13. Интеграция с управлението на риска:** Отчитането на ESG е тясно свързано с управлението на риска. Компаниите оценяват рисковете и възможностите, свързани с ESG, и ги включват в цялостната си стратегия за управление на риска.
- 14. Устойчивост и основни аспекти на ESG:** Това е най-важната част от доклада и е от решаващо значение за представяне на инициативите на Вашата организация за устойчивост и ESG. Обсъдете постиженията и напредъка в областта на околната среда, социалната сфера и управлението, както и бъдещите ангажименти.
- 15. Иновации и прозрачност:** Някои компании използват отчитането на ESG, за да покажат иновативни практики и да съобщят за своите усилия за справяне с глобалните предизвикателства по прозрачен начин.
- 16. Бъдещи перспективи:** Обсъдете стратегическите цели, плановете и перспективите за бъдещето на Вашата организация. Обърнете внимание на предизвикателствата и възможностите, които очакват през следващата година. Предприятията си поставят цели и задачи, свързани с ESG, съобразени с техните съществени проблеми. Тези цели могат да са свързани с намаляване на въглеродните емисии, увеличаване на разнообразието в ръководството, засилване на обществената ангажираност и др.
- 17. Използвайте ясен език:** Пишете на разбираем и точен език, свободен от жаргон. Избягвайте сложни финансови или технически термини, които могат да объркат читателите.
- 18. Включете препоръки:** Включете цитати или препоръки от ключови заинтересовани страни, като например клиенти, служители или партньори, за да придадете автентичност на доклада си.
- 19. Корекция и редактиране:** Внимателно проверете и редактирайте доклада, за да отстраните граматически грешки, печатни грешки и несъответствия.
- 20. Съответствие и регламенти:** Уверете се, че отчетът Ви се придържа към съответните регламенти и стандарти за отчитане във Вашата индустрия.
- 21. Проверка от трета страна:** Някои компании извършват проверки от трети страни или прилагат допълнителна проверка, за да потвърдят точността и достоверността на своите данни и отчети за ESG. Преди да финализирате доклада, потърсете обратна връзка от вътрешните и външните заинтересовани страни. Това може да помогне за идентифициране на областите за подобрене.
- 22. Непрекъснато подобрене:** Отчитането на ESG е непрекъснат процес. Компаниите редовно преразглеждат своите практики за отчитане, усъвършенстват показателите и актуализират стратегията си въз основа на нови прозрения и променящи се очаквания на заинтересованите страни.
- 23. Дизайн, визуализации и оформление:** Обърнете внимание на дизайна и оформлението на отчета. Изберете изчистен и професионален дизайн, който съответства на бранда на Вашата организацията. Включете визуализации като инфографики, диаграми, изображения и графики, за да направите доклада визуално привлекателен и по-лесен за разбиране.
- 24. Интерактивни елементи (цифрови доклади):** Ако докладът Ви е цифров, помислете за добавяне на интерактивни елементи като линкове, видеоклипове и анимации, за да повишите ангажираността.
- 25. Разпространение и популяризиране:** След като докладът е готов, споделете го по подходящите канали. Можете да го публикувате на уебсайта си, да го изпратите на пощенски списъци или да го популяризирате в социалните медии.

Не забравяйте, че ESG-докладът е възможност да представите постиженията и визията на Вашата организация. Като следвате тези стъпки, можете да създадете добре структуриран, информативен и ангажиращ годишен доклад, който ефективно да предаде историята на Вашата организация на заинтересованите страни и обществото. Като цяло отчитането на ESG се превръща от самостоятелен документ в неразделна част от по-широката стратегия за устойчивост на организацията. Не става въпрос само за оповестяване, става въпрос за демонстриране на ангажимента на компанията към отговорни бизнес практики, нейното въздействие върху обществото и околната среда и готовността ѝ да се справи с бъдещите предизвикателства.

6.2 Въпросник за отчитане на ESG

Моля, отговорете на въпросите от „Основно съдържание в доклада за ESG“. Този въпросник може да бъде персонализиран въз основа на специфичната индустрия, операции и приоритети на Вашата организация. Не забравяйте, че формулировката и структурата на въпросника могат да бъдат адаптирани, за да отговарят на Вашите нужди.

1) Описание на фирмата/дружеството:

- a) Какви са историята, мисията, ценностите и стратегията на дружеството?
- b) Каква е дейността на дружеството?
- c) Каква е организационната структура?
- d) Какви продукти и/или услуги предлага дружеството?
- e) Представете справочни данни и друга ключова информация.

2) Управление:

- f) Каква е структурата на корпоративното управление на компанията и състава на борда, включете теми като разнообразие, независимост и опит?
- g) Как компанията осигурява прозрачност и отчетност в дейността си? Дайте примери за практики на управление, които насърчават етично поведение.

- h) Какви мерки са въведени за предотвратяване на корупция, подкупи и неетични практики? Компанията преживявала ли е случаи на корупция, подкупи или законови нарушения? Ако е така, опишете предприетите действия за справяне с тези проблеми.
- i) Как компанията управлява рисковете за поверителността на данните и киберсигурността? Докладвайте за всякакви нарушения на данните или инциденти с поверителността и мерките, предприети за предотвратяването им.
- j) Има ли компанията въведена система за насърчаване и обработване на сигнали за нередности? Предоставете информация за броя на получените сигнали и предприетите действия.
- k) Има ли установени управленски структури и процеси за надзор на въпроси, свързани с ESG?
- l) Имате ли етичен кодекс или кодекс на поведение за ръководството и служителите?
- m) Как бордът на директорите участва във вземането на решения за ESG?
- n) Имате ли механизми за наблюдение и оценка на ефективността на вашите ESG инициативи?
- o) Отчитане и прозрачност на ESG
 - i) Какви рамки за отчитане или стандарти следвате за отчитане на ESG (напр. GRI, SASB)?
 - ii) Как гарантирате точност, изчерпателност и прозрачност във информацията, която оповестявате за ESG?
 - iii) Имате ли някакви специфични цели за проследяване и съобщаване на напредъка в изпълнението на ESG?

3) Икономически резултати и отговорност:

- a) Представете подробен отчет за финансовите и оперативните резултати на компанията.
- b) Какви данъчни вноски прави компанията?
- c) Компанията има ли трансгранични данъчни споразумения, напр. в рамките на корпоративна група?
- d) На кои държави компанията изплаща дивиденди?
- e) Как допринасяте за икономическото развитие на регионите, в които оперирате?

- f) Имате ли въведени мерки за оценка на икономическото въздействие на Вашата организация, като например създаване на работни места, местни източници, принос към данъчните приходи и т.н?
- g) Има ли някакви конкретни икономически рискове или възможности, свързани с аспектите на ESG, които засягат Вашия бизнес?

4) Устойчивост:

а. Ценности и принципи на устойчивото развитие

- i. Какви цели и задачи си е поставила компанията във връзка с екологичните и социалните въпроси?
- ii. Кои от стратегическите цели за развитие на ООН изпълнява компанията и как?
- iii. Какви са ключовите показатели за ефективност (KPI), които компанията използва за проследяване на ESG ефективността?
- iv. Как компанията наблюдава и отчита напредъка към постигане на своите ESG цели?
- v. Как компанията сравнява представянето си с конкуренти в индустрията или с признати стандарти?

б. Устойчивост: Социално въздействие:

- i. Предлага ли компанията някаква социална програма или допълнителни права за своите служители?
- ii. Как компанията гарантира безопасността на работното място и насърчава благосъстоянието на служителите? Доклад за процента на нараняванията и заболяванията на работното място.
- iii. Компанията провеждала ли е проучвания за удовлетвореността на служителите? Ако е така, предоставете общ преглед на резултатите и всички действия, предприети въз основа на обратната връзка.
- iv. Какъв е процентът на текучество на служители във компанията? Представете резултатите по категории служители, ако е приложимо.
- v. Какви мерки предприема компанията, за да осигури многообразие, равенство и включване?
- vi. Имате ли политики или процедури за отговорно снабдяване?
- vii. Как компанията се занимава с правата на човека и трудовите практики в своята верига за доставки?
- viii. Опишете ангажираността на компанията в общността и социалния принос, включително дейности и инициативи в подкрепа на нуждаещите се.

с. Устойчивост: Ангажиране на заинтересованите страни:

- i. Как се ангажирате със заинтересованите страни, като служители, клиенти, доставчици, местни общности и инвеститори по въпроси, свързани с ESG, включително как разбирате техните изисквания и очаквания? Опишете механизмите, използвани за ангажиране на заинтересованите страни.
- ii. Какви механизми използвате, за да получите отговор и да дадете обратна връзка към заинтересованите страни?

- iii. Как компанията включва приноса на заинтересованите страни в своята ESG стратегия и процеса на вземане на решения? Дайте примери.
- iv. Има ли конкретни инициативи или партньорства, които демонстрират сътрудничество със заинтересованите страни?

d. Устойчивост: Управление на риска:

- i. Как компанията идентифицира и оценява екологичните, социалните и управленските рискове?
- ii. Какви мерки са въведени за смекчаване и управление на тези рискове?
- iii. Как компанията осигурява функционирането на бизнеса в условията на екологични или социални сътресения?
- iv. Как компанията интегрира ESG факторите в цялостната си рамка за управление на риска?
- v. Как компанията оценява и как се справя с ESG рисковете в своята верига за доставки?

е. Екологични показатели:

- i. Опишете всички практики и сертификати на компанията по отношение на управлението на околната среда, напр. ISO-14001, Схема на ЕС за управление на околната среда и одит (EMAS).
- ii. Опишете как компанията оценява, докладва и подобрява своите екологични резултати.
- iii. Има ли екологични предизвикателства или възможности, специфични за Вашата индустрия или операции? Моля, опишете ги, включително как компанията се справя с тях.
- iv. Какви са ключовите въздействия върху околната среда и отпечатъка на компанията? Вземете предвид енергията, замърсяването, биоразнообразието, климата, здравето на екосистемите, ерозията, природните ресурси, критичните суровини, управлението на отпадъците и т.н., които са от значение за бизнеса в неговия сектор.
- v. Какви бяха общите емисии на парникови газове (ПГ) за отчетния период? Посочете.
- vi. Опишете резултатите от Вашия анализ на жизнения цикъл (оценка на входовете, изходите и потенциалните въздействия върху околната среда на продуктовата система през целия ѝ жизнен цикъл).
- vii. Какви мерки е приложила компанията, за да намали своите емисии на парникови газове? Моля, посочете конкретни инициативи и резултатите от тях.
- viii. Какви инициативи има компанията за опазване на природните ресурси?
- ix. Как компанията се справя с управлението на отпадъците и кръговата икономика?

5) Перспективи:

Какви са основните планове на компанията за бъдещето, включително за постоянни подобрения, във връзка с горните точки?

7 Приложения

По-долу е представен списък с примери за това как да илюстрирате и представите данни във Вашия ESG-доклад. Моля, имайте предвид, че списъкът е примерен. Данните могат да са различни и представени по различен начин, според спецификата на бизнеса.

1. Референтни данни:

Референтни данни	Дата: Версия:
-------------------------	--------------------------

Организация:	
Обект:	
Държава:	
Отговорно лице:	

Първа година от този цикъл на отчитане	2020
---	-------------

Данни за производството/обслужването през годината				2020
Основни продукти/услуги, произведени/извършени през тази година		брой елементи	% дял спрямо оборота	Тегло на артикул (за продукти) [t]
Продукт 1/ Услуга тип 1	Продажби	1000	20	
Продукт 2/ Услуга тип 2	Поддръжка			
Продукт 3/ Услуга тип 3	Офис работа			
Продукт 4/ Услуга тип 4				
Продукт 5/ Услуга тип 5				
Общо		1000	20	

Данни за производството/обслужването през годината				2021
Основни продукти/услуги, произведени/извършени през тази година		брой елементи	% дял спрямо оборота	Тегло на артикул (за продукти) [t]
Продукт 1/ Услуга тип 1	Продажби			
Продукт 2/ Услуга тип 2	Поддръжка			
Продукт 3/ Услуга тип 3	Офис работа			
Продукт 4/ Услуга тип 4				
Продукт 5/ Услуга тип 5				
Общо				

Данни за производството/обслужването през годината				2022
Основни продукти/услуги, произведени/извършени през тази година		брой елементи	% дял спрямо оборота	Тегло на артикул (за продукти) [t]
Продукт 1/ Услуга тип 1	Продажби			
Продукт 2/ Услуга тип 2	Поддръжка			
Продукт 3/ Услуга тип 3	Офис работа			
Продукт 4/ Услуга тип 4				
Продукт 5/ Услуга тип 5				
Общо				

Данни за производството/обслужването през годината				2023
Основни продукти/услуги, произведени/извършени през тази година		брой елементи	% дял спрямо оборота	Тегло на артикул (за продукти) [t]
Продукт 1/ Услуга тип 1	Продажби			
Продукт 2/ Услуга тип 2	Поддръжка			
Продукт 3/ Услуга тип 3	Офис работа			
Продукт 4/ Услуга тип 4				
Продукт 5/ Услуга тип 5				
Общо				

Годишни референтни данни	
Година	2020
Брой служители (еквивалент на пълно работно време) към 31.12. на текущата година	
Работни часове / година	
Оборот [млн. евро]	
Брутна добавена стойност [млн. евро]	
Размер на обекта [m ²]	
Площ на сградата [m ²]	
Отопляема площ [m ²]	
Климатизирана площ [m ²]	
Обем на производството [бройки/год]	
Обем на производството [т/год]	
Брой нощувки (хотели)	
Брой на жителите (публична администрация)	
Количество обработени отпадъци (сектор отпадъци)	
Общо произведена енергия (обществени услуги)	
Референтна стойност [единица]	
Референтна стойност [единица]	

Годишни референтни данни	
Година	2021
Брой служители (еквивалент на пълно работно време) към 31.12. на текущата година	
Работни часове / година	
Оборот [млн. евро]	
Брутна добавена стойност [млн. евро]	
Размер на обекта [m ²]	
Площ на сградата [m ²]	
Отопляема площ [m ²]	
Климатизирана площ [m ²]	
Обем на производството [бройки/год]	
Обем на производството [т/год]	
Брой нощувки (хотели)	
Брой на жителите (публична администрация)	
Количество обработени отпадъци (сектор отпадъци)	
Общо произведена енергия (обществени услуги)	
Референтна стойност [единица]	
Референтна стойност [единица]	

Годишни референтни данни	
Година	2022
Брой служители (еквивалент на пълно работно време) към 31.12. на текущата година	
Работни часове / година	
Оборот [млн. евро]	
Брутна добавена стойност [млн. евро]	
Размер на обекта [m ²]	
Площ на сградата [m ²]	
Отопляема площ [m ²]	
Климатизирана площ [m ²]	
Обем на производството [бройки/год]	
Обем на производството [т/год]	
Брой нощувки (хотели)	
Брой на жителите (публична администрация)	
Количество обработени отпадъци (сектор отпадъци)	
Общо произведена енергия (обществени услуги)	
Референтна стойност [единица]	
Референтна стойност [единица]	

Годишни референтни данни	
Година	2023
Брой служители (еквивалент на пълно работно време) към 31.12. на текущата година	
Работни часове / година	
Оборот [млн. евро]	
Брутна добавена стойност [млн. евро]	
Размер на обекта [m ²]	
Площ на сградата [m ²]	
Отопляема площ [m ²]	
Климатизирана площ [m ²]	
Обем на производството [бройки/год]	
Обем на производството [т/год]	
Брой нощувки (хотели)	
Брой на жителите (публична администрация)	
Количество обработени отпадъци (сектор отпадъци)	
Общо произведена енергия (обществени услуги)	
Референтна стойност [единица]	
Референтна стойност [единица]	

2. Енергийна ефективност:

Енергийна ефективност	Дата: Версия:
------------------------------	--------------------------

Организация:	Име на компанията
Обект:	Адрес:
Държава:	
Отговорно лице:	

Енергия	Единица	Консумация				Разходи			
		2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023

Обхват 1: Потребление свързано с енергия

Енергия за отопление от изкопаеми горива		2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Твърди въглища	kg								
Лигнитни въглища (кафяви въглища)	kg								
Нафта	l								
Природен газ	kWh								
Дървесен чипс	kg								
Дървесни пелети	kg								
LPG/пропан	kg								

Газове влияещи на климата, консумирани в производствените процеси		2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Ацетилен	m ³								
други газове	m ³								

Изкопаеми горива, използвани от превозните средства на компанията		2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
CNG	m ³								
LPG/пропан	m ³								
Дизел < Евро	l								
Дизел Euro 6	l								
Бензин	l								

Общо използвана директна енергия в kWh				
---	--	--	--	--

Обхват 2 : Потребление свързано с енергия

		2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Електричество	kWh								
Електрическа енергия (превпзни средства)	kWh								
Топлофикация	kWh								

Общо използвана непрякна енергия в kWh				
---	--	--	--	--

Общо консумирана енергия в kWh				
Общо разходи за енергия				

Възобновяеми енергийни източници

Дял на възобновяемите енергийни източници (в %)					
Енергиен източник	дял	2020	2021	2022	2023
Природен газ	%				
Дървесен чипс	%				
Дървени пелети	%				
Електричество	%				
Електрическа енергия (превозни средства)	%				
Топлофикация	%				

Дял на възобновяемите енергийни източници в отделните енергийни източници (в kWh) и общо количество				
Енергиен източник	2020	2021	2022	2023
Природен газ				
Дървесен чипс				
Дървени пелети				
Електричество				
Електрическа енергия (превозни средства)				
Топлофикация				
Сума				

		2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Дял на енергията от възобновяеми източници в общото потребление на енергия	kWh								
Включва общото производство на възобновяема енергия от организацията	kWh								
Възобновяема енергия, произведена и продадена на трети страни	kWh								
Общо производство на възобновяема енергия от организацията	kWh								
Приходи от продажба на енергия от възобновяеми източници	Euro								

3. Емисии, свързани с енергията:

Емисии, свързани с енергията	Дата: Версия:
------------------------------	------------------

Организация:	
Обект:	
Държава:	
Отговорно лице:	

Емисии от потреблението на енергия

CNG											
Енергия		Консумация (kWh)					CO2 еквивалентни емисии (g)				
Енергиен източник	Единица	Коефициент на преобразуване в kWh	2020	2021	2022	2023	Коефициент на преобразуване в CO2 еквивалент [g/kWh]	2020	2021	2022	2023
Обхват 1: Потребление свързано с енергия											
Енергия за отопление от изкопаеми горива											
Твърди въглища	kg	8,33	0	0	0	0	337	0	0	0	0
Лигнитни въглища (кафяви въглища)	kg	2,56	0	0	0	0	404	0	0	0	0
Нафта за отопление	l	9,95	0	0	0	0	268,5	0	0	0	0
Природен газ	kWh	1	0	0	0	0	201,6	0	0	0	0
Дървесен чипс	kg	3,71	0	0	0	0	4,1	0	0	0	0
Дървесни пелети	kg	4,5	0	0	0	0	1,5	0	0	0	0
LPG/пропан	kg	12,9	0	0	0	0	229,9	0	0	0	0
Газове влияещи на климата, консумирани в производствените процеси											
Ацетилен	m ³	14,7	0	0	0	0	223,9	0	0	0	0
други газове	m ³		0	0	0	0		0	0	0	0
Горива, използвани от превозните средства на компанията											
CNG	l		0	0	0	0	201,6	0	0	0	0
LPG/пропан	kg	12,9	0	0	0	0	229,9	0	0	0	0
Дизел < Euro 6	l	9,9	0	0	0	0	247,7	0	0	0	0
Дизел Евро 6)	l	9,9	0	0	0	0	247,7	0	0	0	0
Бензин	l	8,94	0	0	0	0	244	0	0	0	0
Обхват 2: Потребление свързано с енергия											
Електрическа енергия	kWh	1	0	0	0	0	617	0	0	0	0
Електрическа енергия (превозни средства)	kWh	1	0	0	0	0	617	0	0	0	0
Топлофикация	kWh	1	0	0	0	0	226,3	0	0	0	0
Общо енергия			0	0	0	0					
Общо парникови газове, свързани с енергията								0	0	0	0
Обхват 1 общо парникови газове								0	0	0	0
Обхват 2 общо парникови газове								0	0	0	0

NO_x and SO₂

Енергиен източник	Единица	Коефициент на преобразуване в kWh	Консумация (kWh)				Коефициент на преобразуване в NO _x [g/kWh]	NO _x емисии (g)				Коефициент на преобразуване в SO ₂ [g/kWh]	SO ₂ емисии (g)			
			2020	2021	2022	2023		2020	2021	2022	2023		2020	2021	2022	2023
Обхват 1: Потребление свързано с енергия																
Енергия за отопление от изкопаеми горива																
Твърди въглища	kg	8,33	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0
Лигнитни въглища (кафяви въглища)	kg	2,56	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0
Нафта за отопление	l	9,95	0	0	0	0	0,103	0	0	0	0	0,169	0	0	0	0
Природен газ	kWh	1	0	0	0	0	0,08	0	0	0	0	0,001	0	0	0	0
Дървесен чипс	kg	3,71	0	0	0	0	0,33	0	0	0	0	0,093	0	0	0	0
Дървесни пелети	kg	4,5	0	0	0	0	0,257	0	0	0	0	0,113	0	0	0	0
LPG/пропан	kg	12,9	0	0	0	0	0,081	0	0	0	0	0,083	0	0	0	0
Газове влияещи на климата, консумирани в производствените процеси																
Ацетилен	m ³	14,7	0	0	0	0	223,9	0	0	0	0		0	0	0	0
други газове	m ³		0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0
Горива, използвани от превозните средства на компанията																
CNG	l		0	0	0	0	0,058	0	0	0	0	0,001	0	0	0	0
LPG/пропан	kg	12,9	0	0	0	0	0,081	0	0	0	0	0,083	0	0	0	0
Дизел < Euro 6	l	9,9	0	0	0	0		0	0	0	0	0,007	0	0	0	0
Дизел Евро 6)	l	9,9	0	0	0	0		0	0	0	0	0,007	0	0	0	0
Бензин	l	8,94	0	0	0	0	0,038	0	0	0	0	0,001	0	0	0	0
Обхват 2: Потребление свързано с енергия																
Електрическа енергия	kWh	1	0	0	0	0	0,573	0	0	0	0	0,344	0	0	0	0
Електрическа енергия (превозни средства)	kWh	1	0	0	0	0	0,573	0	0	0	0	0,344	0	0	0	0
Топлофикация	kWh	1	0	0	0	0	0,257	0	0	0	0	0,14	0	0	0	0
Общо енергия			0	0	0	0	Общо NO_x	0	0	0	0	Общо SO₂	0	0	0	0

PM																					
Енергиен източник	Единица	Коефициент на преобразуване в kWh	2020				2021				2022				2023						
			2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023			
Обхват 1: Потребление свързано с енергия																					
Енергия за отопление от изкопаеми горива																					
Твърди въглища	kg	8,33	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0
Лигнитни въглища (кафяви въглища)	kg	2,56	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0
Нафта за отопление	l	9,95	0	0	0	0	0,024	0	0	0	0	0,024	0	0	0	0	0,024	0	0	0	0
Природен газ	kWh	1	0	0	0	0	0,007	0	0	0	0	0,007	0	0	0	0	0,007	0	0	0	0
Дървесен чипс	kg	3,71	0	0	0	0	0,144	0	0	0	0	0,144	0	0	0	0	0,144	0	0	0	0
Дървесни пелети	kg	4,5	0	0	0	0	0,065	0	0	0	0	0,065	0	0	0	0	0,065	0	0	0	0
LPG/пропан	kg	12,9	0	0	0	0	0,016	0	0	0	0	0,016	0	0	0	0	0,016	0	0	0	0
Климатично значими газове, консумирани в производствените процеси																					
Ацетилен	m ³	14,7	0	0	0	0	223,9	0	0	0	0	223,9	0	0	0	0	223,9	0	0	0	0
други газове	m ³		0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0
Горива, използвани от превозните средства на компанията																					
CNG	l		0	0	0	0	0,005	0	0	0	0	0,005	0	0	0	0	0,005	0	0	0	0
LPG/пропан	kg	12,9	0	0	0	0	0,016	0	0	0	0	0,016	0	0	0	0	0,016	0	0	0	0
Дизел < Euro 6	l	9,9	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0
Дизел Евро 6)	l	9,9	0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0		0	0	0	0
Бензин	l	8,94	0	0	0	0	0,024	0	0	0	0	0,024	0	0	0	0	0,024	0	0	0	0
Обхват 2: Потребление свързано с енергия																					
Електрическа енергия	kWh	1	0	0	0	0	0,041	0	0	0	0	0,041	0	0	0	0	0,041	0	0	0	0
Електрическа енергия (превозни средства)	kWh	1	0	0	0	0	0,041	0	0	0	0	0,041	0	0	0	0	0,041	0	0	0	0
Топлофикация	kWh	1	0	0	0	0	0,019	0	0	0	0	0,019	0	0	0	0	0,019	0	0	0	0
Общо енергия			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

5. Вода:

Вода	Дата: Версия:
-------------	--------------------------------

Организация:	
Обект:	
Държава:	
Отговорно лице:	

Консумация на вода

Източник на вода	единица	Годишно консумирано количество [m3]				Разходи			
		2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Питейна вода, общински доставчик	m ³								
Питейна вода, собствен кладенец	m ³								
Вода за индустриални нужди, собствен кладенец	m ³								
Дъждовна вода, събирана и използвана за санитарни цели	m ³								
Дъждовна вода, събирана и използвана в производството	m ³								
Дъждовна вода, събрана за друга употреба (напр. градинарство)	m ³								
Течове, инциденти, наводняване от снабдяването с прясна вода	m ³								
Общо количество на използваната вода	m³	0	0	0	0				
Общо количество на приема на вода	m³	0	0	0	0				
Общо разходи за вода	EUR					0	0	0	0

Отпадъчни води

Начин на заустване	единица	Годишно изхвърлено				Разходи [EURO / год]			
		2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Обществена канализационна система	m ³	0	0	0	0	0	0	0	0
санитарна отпадъчна вода	m ³								
вода за индустриални нужди	m ³								
Собствена пречиствателна система	m ³	0	0	0	0	0	0	0	0
санитарна отпадъчна вода	m ³								
вода за индустриални нужди	m ³								
Изхвърляне на дъждовна вода (директно заустване в река или езеро)									
Събиране на вода за индустриални нужди за повторна употреба	m ³								
Общо разходи за отпадъчни води	m³	0	0	0	0	0	0	0	0
Допълнителни разходи	€/год								

6. Отпадъци:

Отпадък	Дата: Версия:
----------------	--------------------------------

Организация:	
Обект:	
Държава:	
Отговорно лице:	

Описание на отпадъка	EWC или национален код на отпадъците	Категория отпадък	Количество/година												Общо разходи (+) / Приходи (-) [Евро/година]			
			2020			2021			2022			2023			2020	2021	2022	2023
			Количество	Единица	Количество [в т]	Количество	Единица	Количество [в т]	Количество	Единица	Количество [в т]	Количество	Единица	Количество [в т]	нетни разходи	нетни разходи	нетни разходи	нетни разходи
	Ръчно въвеждане	Падащ списък		Ръчно въвеждане	Падащ списък		Ръчно въвеждане	Падащ списък		Ръчно въвеждане	Падащ списък							
Неопасни отпадъци																		
Неопасни отпадъци, получени в резултат на дейности, свързани с производството																		
Остатъчни отпадъци за изхвърляне, вкл. изгаряне		n.haz.		t			t			t			t					
Остатъчни отпадъци за оползотворяване на енергия		n.haz.		t			t			t			t					
Хартия, картон, общо		n.haz.		t			t			t			t					
Включва хартия, картон за рециклиране		n.haz.		t			t			t			t					
Стикло (рециклиране)		n.haz.		t			t			t			t					
Стикло (други начини за изхвърляне)		n.haz.		t			t			t			t					
Кухненски хранителни отпадъци (и от заведения) (рециклиране)		n.haz.		t			t			t			t					
Дърво (рециклиране)		n.haz.		t			t			t			t					
Пластмаси общо		n.haz.		t			t			t			t					
включително пластмаса за рециклиране		n.haz.		t			t			t			t					
Метали (рециклиране)		n.haz.		t			t			t			t					
Други неопасни отпадъци		n.haz.		t			t			t			t					
Общо неопасни отпадъци от производство																		
Общо разходи за неопасни отпадъци за производство																		
Неопасни отпадъци, получени от непроизводствени (напр. строителни) дейности																		
строителни отпадъци (изхвърляне)		n.haz.		t			t			t			t					
строителни отпадъци (изхвърляне)		n.haz.		t			t			t			t					
Общо неопасни непроизводствени отпадъци																		
Общо разходи от неопасни непроизводствени отпадъци																		
Общо неопасни отпадъци [t]																		
Разходи а неопасни непроизводствени отпадъци [EUR]																		
Рециклиране на неопасни непроизводствени отпадъци [t]																		
Cost related to recycled non hazardous waste [EUR]																		

Описание на отпадъка	EWC или национален код на отпадъците <i>Ръчно въвеждане</i>	Категория отпадък	Quantity/a												2020	2021	2022	2023
			2020			2021			2022			2023						
			Количество <i>Ръчно въвеждане</i>	Единица <i>Падащ списък</i>	Количество [в t]	Количество <i>Ръчно въвеждане</i>	Единица <i>Падащ списък</i>	Количество [в t]	Количество <i>Ръчно въвеждане</i>	Единица <i>Падащ списък</i>	Количество [в t]	Количество <i>Ръчно въвеждане</i>	Единица <i>Падащ списък</i>	Количество [в t]				
Опасни отпадъци																		
Опасни отпадъци от производствени дейности																		
луминисцентни лампи		haz.		t			t			t			t					
отпадък от електричество/електроника		haz.		t			t			t			t					
използвано масло/отпадък от масло		haz.		t			t			t			t					
използвани батерии		haz.		t			t			t			t					
отпадъци от бои		haz.		t			t			t			t					
отпадъци от лепила		haz.		t			t			t			t					
отпадъци от разтворители		haz.		t			t			t			t					
Общо опасни отпадъци от продукция																		
Разходи за опасни отпадъци от продукция																		
Опасни отпадъци от други дейности (напр. строителни)																		
замърсена почва		haz.		t			t			t			t					
друг вид отпадъци		haz.		t			t			t			t					
друг вид отпадъци		haz.		t			t			t			t					
общо непроизводствени опасни отпадъци																		
разходи за непроизводствени опасни отпадъци																		
общо опасни отпадъци [t]																		
разходи за опасни отпадъци [EUR]																		
Общо количество отпадъци [t]																		
Общо разходи за отпадъци [EUR]																		

7. Биоразнообразие:

Биоразнообразие	Дата: Версия:
------------------------	--------------------------------

Организация:	
Обект:	
Държава:	
Отговорно лице:	

Площ					
Вид земя	единица	2020	2021	2022	2023
общ размер на имота	m ²	1	1	1	1
обща площ на сградата (площ, използвана от партерния етаж)	m ²	1	1	1	1
обща затворена площ (извън сградите)	m ²				
обща природна площ на обекта	m ²				
обща природна площ извън обекта	m ²				

обща заета площ	m ²	1	1	1	1
обща природна площ	m ²				

8. Емисии:

Емисии	Дата: Версия:
---------------	--------------------------

Организация:	
Обект:	
Държава:	
Отговорно лице:	

CO₂ equivalents per re-filled quantity

Хладилен/друг климатичен газ	емисионен фактор	мерна единица	2020		2021		2022		2023	
			Количество [kg]	Еквивалент на CO ₂ [t]	Количество [kg]	Еквивалент на CO ₂ [t]	Количество [kg]	Еквивалент на CO ₂ [t]	Количество [kg]	Еквивалент на CO ₂ [t]
R-11 Трихлорфлуорметан	4 660	kg								
R-12 Дихлордифлуорметан	10 200	kg								
R-22 Хлордифлуорметан	1 760	kg								
R-32 Дифлуорметан	677	kg								
R-113 Трихлортрифлуоретан	5 820	kg								
R-123 Дихлортрифлуоретан	79	kg								
R-124 Хлортetraфлуоретан	527	kg								
R-125 Пентафлуоретан	3 170	kg								
R-134a Тетрафлуоретан	1 300	kg								
R-143a Трифлуоретан	4 800	kg								
R-152a Дифлуоретан	138	kg								
R-401A (53%R-22, 34% R-124, 13% R-152a)	16	kg								
R-401B (61% R-22, 28% R-124, 11% R-152a)	14	kg								
R-402A (38% R-22, 60% R-125, 2% R-290)	2 100	kg								
R-404A (44% R-125, 52% R-143a, R-134a)	3 922	kg								
R-407A (20% R-32, 40% R-125, 40% R-134a)	2 107	kg								
R-407C (23% R-32, 25% R-125, 52% R-134a)	1 774	kg								
R-410A (50% R-32, 50% R-125)	2 088	kg								
R-502 (48,8% R-22, 51,2% R-115)	4 800	kg								
R-507 (45% R-125, 55% R-143)	4 300	kg								
R-744 въглероден диоксид	1	kg								
SF6	23500	kg								
Общо количество емисии в еквивалент на CO₂ в резултат на емисии на хладилни агенти или други климатични газове										

Източници: IPCC, AR5 (2014); for refrigerant blends: UNEP document "Refrigerant Blends: Calculating Global Warming Potentials"

9. Основни показатели на EMAS

Изчисляване на основните показатели на схемата за управление по околната среда и одит (без данни)	Дата: Версия:
--	--------------------------

Организация:	
Обект:	
Държава:	
Отговорно лице:	

Референтни стойности за изчисляване на основните показатели	единица	2020	2021	2022	2023
Брой служители	еквивалент на пълно работно време (ФТЕ)				
Работни часове (01.01. to 31.12.)	h				
Отопляема площ	[m ²]				
Обем на производството (брой)	бройки/год				
Обем на производството (тегло)	[т/год]				
Оборот	[млн. евро]				
Брой нощувки (хотели)					
Брой на жителите (публична администрация)					
Количество обработени отпадъци (сектор отпадъци)	[t]				
Общо произведена енергия (обществени услуги)	[MWh]				
друга справка					

ЕНЕРГИЯ

Потребление на енергия/година	единица	2020	2021	2022	2023
общо потребление на енергия	[kWh]				
обща пряка енергия	[kWh]				
обща непряка енергия (електроенергия, топлинна енергия)	[kWh]				
Общо електроенергия	[kWh]				
Електроенергия за служебни автомобили	[kWh]				
Централно отопление	[kWh]				
% електроенергия от възобновяеми източници	%				
% възобновяема топлинна енергия	%				
произведена възобновяема енергия	[kWh]				
възобновяема енергия, продадена на трети страни	[kWh]				
Дизел и бензин, изразходвани от служебни автомобили	[kWh]				

Топлинна енергия		единица	2020	2021	2022	2023
общо потребление на топлинна енергия	/ Брой служители	[kWh/FTE год]				
общо потребление на топлинна енергия	/ Работни часове (01.01. to 31.12.)	[kWh/h]				
общо потребление на топлинна енергия	/ Отопляема площ	[kWh/m ²]				
общо потребление на топлинна енергия	/ Обем на производството (брой)	[kWh/брой]				
общо потребление на топлинна енергия	/ Обем на производството (тепло)	[kWh/t]				
общо потребление на топлинна енергия	/ Оборот	[kWh/млн. евро]				
общо потребление на топлинна енергия	/ Брой нощувки (хотели)	[kWh/нощувка]				
общо потребление на топлинна енергия	/ Брой на жителите (публична администрация)	[kWh/човек]				
общо потребление на топлинна енергия	/ Количество обработени отпадъци (сектор отпадъци)	[kWh/t]				
общо потребление на топлинна енергия	/ Общо произведена енергия (обществени услуги)	[kWh/kWh]				
общо потребление на топлинна енергия	/ друга справка	[kWh/tbd]				

Показатели за възобновяема енергия		единица	2020	2021	2022	2023
общо производство на енергия от възобновяеми източници	/ Брой служители	[kWh/FTE год]				
общо производство на енергия от възобновяеми източници	/ Работни часове (01.01. to 31.12.)	[kWh/h]				
общо производство на енергия от възобновяеми източници	/ Отопляема площ	[kWh/m ²]				
общо производство на енергия от възобновяеми източници	/ Обем на производството (брой)	[kWh/брой]				
общо производство на енергия от възобновяеми източници	/ Обем на производството (тепло)	[kWh/t]				
общо производство на енергия от възобновяеми източници	/ Оборот	[kWh/млн. евро]				
общо производство на енергия от възобновяеми източници	/ Брой нощувки (хотели)	[kWh/нощувка]				
общо производство на енергия от възобновяеми източници	/ Брой на жителите (публична администрация)	[kWh/човек]				
общо производство на енергия от възобновяеми източници	/ Количество обработени отпадъци (сектор отпадъци)	[kWh/t]				
общо производство на енергия от възобновяеми източници	/ Общо произведена енергия (обществени услуги)	[kWh/kWh]				
общо производство на енергия от възобновяеми източници	/ друга справка	[kWh/tbd]				

Горива		единица	2020	2021	2022	2023
общо потребление на гориво (дизел, бензин)	/ Брой служители	[kWh/FTE год]				
общо потребление на гориво (дизел, бензин)	/ Работни часове (01.01. to 31.12.)	[kWh/h]				
общо потребление на гориво (дизел, бензин)	/ Отопляема площ	[kWh/m ²]				
общо потребление на гориво (дизел, бензин)	/ Обем на производството (брой)	[kWh/брой]				
общо потребление на гориво (дизел, бензин)	/ Обем на производството (тепло)	[kWh/t]				
общо потребление на гориво (дизел, бензин)	/ Оборот	[kWh/млн. евро]				
общо потребление на гориво (дизел, бензин)	/ Брой нощувки (хотели)	[kWh/нощувка]				
общо потребление на гориво (дизел, бензин)	/ Брой на жителите (публична администрация)	[kWh/човек]				
общо потребление на гориво (дизел, бензин)	/ Количество обработени отпадъци (сектор отпадъци)	[kWh/t]				
общо потребление на гориво (дизел, бензин)	/ Общо произведена енергия (обществени услуги)	[kWh/kWh]				
общо потребление на гориво (дизел, бензин)	/ друга справка	[kWh/tbd]				

МАТЕРИАЛИ

Материални показатели		единица	2016	2017	2018	2019
общо пряко закупуване на материали	/ Брой служители	[t/FTE год]				
общо пряко закупуване на материали	/ Работни часове (01.01. to 31.12.)	[t/h]				
общо пряко закупуване на материали	/ Отопляема площ	[t/m ²]				
общо пряко закупуване на материали	/ Обем на производството (брой)	[t/брой]				
общо пряко закупуване на материали	/ Обем на производството (тепло)	[t/t]				
общо пряко закупуване на материали	/ Оборот	[t/млн. евро]				
общо пряко закупуване на материали	/ Брой нощувки (хотели)	[t/нощувка]				
общо пряко закупуване на материали	/ Брой на жителите (публична администрация)	[t/човек]				
общо пряко закупуване на материали	/ Количество обработени отпадъци (сектор отпадъци)	[t/t]				
общо пряко закупуване на материали	/ Общо произведена енергия (обществени услуги)	[t/kWh]				
общо пряко закупуване на материали	/ друга справка	[t/tbd]				

Материални показатели		единица	2016	2017	2018	2019
общо непряко закупуване на материали	/ Брой служители	[t/FTE год]				
общо непряко закупуване на материали	/ Работни часове (01.01. to 31.12.)	[t/h]				
общо непряко закупуване на материали	/ Отопляема площ	[t/m ²]				
общо непряко закупуване на материали	/ Обем на производството (брой)	[t/брой]				
общо непряко закупуване на материали	/ Обем на производството (тепло)	[t/t]				
общо непряко закупуване на материали	/ Оборот	[t/млн. евро]				
общо непряко закупуване на материали	/ Брой нощувки (хотели)	[t/нощувка]				
общо непряко закупуване на материали	/ Брой на жителите (публична администрация)	[t/човек]				
общо непряко закупуване на материали	/ Количество обработени отпадъци (сектор отпадъци)	[t/t]				
общо непряко закупуване на материали	/ Общо произведена енергия (обществени услуги)	[t/kWh]				
общо непряко закупуване на материали	/ друга справка	[t/tbd]				

ВОДА И ОТПАДЪЧНИ ВОДИ

Показатели за водата		единица	2016	2017	2018	2019
общо потребление на вода	/	Брой служители	[t/FTE год]			
общо потребление на вода	/	Работни часове (01.01. to 31.12.)	[t/h]			
общо потребление на вода	/	Отопляема площ	[t/m ²]			
общо потребление на вода	/	Обем на производството (брой)	[t/брой]			
общо потребление на вода	/	Обем на производството (тегло)	[t/t]			
общо потребление на вода	/	Оборот	[t/млн. евро]			
общо потребление на вода	/	Брой нощувки (хотели)	[t/нощувка]			
общо потребление на вода	/	Брой на жителите (публична администрация)	[t/човек]			
общо потребление на вода	/	Количество обработени отпадъци (сектор отпадъци)	[t/t]			
общо потребление на вода	/	Общо произведена енергия (обществени услуги)	[t/kWh]			
общо потребление на вода	/	друга справка	[t/tbd]			

Показатели за водата		единица	2016	2017	2018	2019
питейна вода, включена в общото потребление на вода	/	Брой служители	[t/FTE год]			
питейна вода, включена в общото потребление на вода	/	Работни часове (01.01. to 31.12.)	[t/h]			
питейна вода, включена в общото потребление на вода	/	Отопляема площ	[t/m ²]			
питейна вода, включена в общото потребление на вода	/	Обем на производството (брой)	[t/брой]			
питейна вода, включена в общото потребление на вода	/	Обем на производството (тегло)	[t/t]			
питейна вода, включена в общото потребление на вода	/	Оборот	[t/млн. евро]			
питейна вода, включена в общото потребление на вода	/	Брой нощувки (хотели)	[t/нощувка]			
питейна вода, включена в общото потребление на вода	/	Брой на жителите (публична администрация)	[t/човек]			
питейна вода, включена в общото потребление на вода	/	Количество обработени отпадъци (сектор отпадъци)	[t/t]			
питейна вода, включена в общото потребление на вода	/	Общо произведена енергия (обществени услуги)	[t/kWh]			
питейна вода, включена в общото потребление на вода	/	друга справка	[t/tbd]			

Показатели за водата		единица	2020	2021	2022	2023
събрана дъждовна вода, включена в общото потребление на вода	/	Брой служители	[t/FTE год]			
събрана дъждовна вода, включена в общото потребление на вода	/	Работни часове (01.01. to 31.12.)	[t/h]			
събрана дъждовна вода, включена в общото потребление на вода	/	Отопляема площ	[t/m ²]			
събрана дъждовна вода, включена в общото потребление на вода	/	Обем на производството (брой)	[t/брой]			
събрана дъждовна вода, включена в общото потребление на вода	/	Обем на производството (тегло)	[t/t]			
събрана дъждовна вода, включена в общото потребление на вода	/	Оборот	[t/млн. евро]			
събрана дъждовна вода, включена в общото потребление на вода	/	Брой нощувки (хотели)	[t/нощувка]			
събрана дъждовна вода, включена в общото потребление на вода	/	Брой на жителите (публична администрация)	[t/човек]			
събрана дъждовна вода, включена в общото потребление на вода	/	Количество обработени отпадъци (сектор отпадъци)	[t/t]			
събрана дъждовна вода, включена в общото потребление на вода	/	Общо произведена енергия (обществени услуги)	[t/kWh]			
събрана дъждовна вода, включена в общото потребление на вода	/	друга справка	[t/tbd]			

Показатели за отпадъчните води		единица	2020	2021	2022	2023
общо заустване на отпадъчни води в пречиствателни системи	/	Брой служители	[t/FTE год]			
общо заустване на отпадъчни води в пречиствателни системи	/	Работни часове (01.01. to 31.12.)	[t/h]			
общо заустване на отпадъчни води в пречиствателни системи	/	Отопляема площ	[t/m ²]			
общо заустване на отпадъчни води в пречиствателни системи	/	Обем на производството (брой)	[t/брой]			
общо заустване на отпадъчни води в пречиствателни системи	/	Обем на производството (тегло)	[t/t]			
общо заустване на отпадъчни води в пречиствателни системи	/	Оборот	[t/млн. евро]			
общо заустване на отпадъчни води в пречиствателни системи	/	Брой нощувки (хотели)	[t/нощувка]			
общо заустване на отпадъчни води в пречиствателни системи	/	Брой на жителите (публична администрация)	[t/човек]			
общо заустване на отпадъчни води в пречиствателни системи	/	Количество обработени отпадъци (сектор отпадъци)	[t/t]			
общо заустване на отпадъчни води в пречиствателни системи	/	Общо произведена енергия (обществени услуги)	[t/kWh]			
общо заустване на отпадъчни води в пречиствателни системи	/	друга справка	[t/tbd]			

БИОРАЗНООБРАЗИЕ

Основни показатели за биоразнообразието		единица	2020	2021	2022	2023
общо използване на земята	/	Брой служители	[m ² /FTE год]			
общо използване на земята	/	Работни часове (01.01. to 31.12.)	[m ² ч]			
общо използване на земята	/	Отопляема площ	[m ² /m ²]			
общо използване на земята	/	Обем на производството (брой)	[m ² /брой]			
общо използване на земята	/	Обем на производството (тегло)	[m ² /t]			
общо използване на земята	/	Оборот	[m2/млн. евр]			
общо използване на земята	/	Брой нощувки (хотели)	[m ² /нощувка]			
общо използване на земята	/	Брой на жителите (публична администрация)	[m ² /човек]			
общо използване на земята	/	Количество обработени	[m ² /t]			
общо използване на земята	/	Общо произведена	[m ² /kWh]			
общо използване на земята	/	друга справка	[m ² /tbd]			

Основни показатели за биоразнообразието		единица	2020	2021	2022	2023
обща запечатана площ	/	Брой служители	[m ² /FTE год]			
обща запечатана площ	/	Работни часове (01.01. to 31.12.)	[m ² ч]			
обща запечатана площ	/	Отопляема площ	[m ² /m ²]			
обща запечатана площ	/	Обем на производството (брой)	[m ² /брой]			
обща запечатана площ	/	Обем на производството (тегло)	[m ² /t]			
обща запечатана площ	/	Оборот	[m2/млн. евр]			
обща запечатана площ	/	Брой нощувки (хотели)	[m ² /нощувка]			
обща запечатана площ	/	Брой на жителите (публична администрация)	[m ² /човек]			
обща запечатана площ	/	Количество обработени	[m ² /t]			
обща запечатана площ	/	Общо произведена	[m ² /kWh]			
обща запечатана площ	/	друга справка	[m ² /tbd]			

Основни показатели за биоразнообразието		единица	2020	2021	2022	2023
обща природна площ на обекта	/	Брой служители	[m ² /FTE год]			
обща природна площ на обекта	/	Работни часове (01.01. to 31.12.)	[m ² ч]			
обща природна площ на обекта	/	Отопляема площ	[m ² /m ²]			
обща природна площ на обекта	/	Обем на производството (брой)	[m ² /брой]			
обща природна площ на обекта	/	Обем на производството (тегло)	[m ² /t]			
обща природна площ на обекта	/	Оборот	[m2/млн. евр]			
обща природна площ на обекта	/	Брой нощувки (хотели)	[m ² /нощувка]			
обща природна площ на обекта	/	Брой на жителите (публична администрация)	[m ² /човек]			
обща природна площ на обекта	/	Количество обработени отпадъци (сектор отпадъци)	[m ² /t]			
обща природна площ на обекта	/	Общо произведена енергия (обществени услуги)	[m ² /kWh]			
обща природна площ на обекта	/	друга справка	[m ² /tbd]			

ОТЧИТАНЕ НА ESG

ESG рамка за МСП и стартъпи

ПРАКТИЧЕСКО РЪКОВОДСТВО